

Debesuota, gali snigti.
Saulė teka 7:08, leidžiasi 4:59

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXI

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, sausio-January 28 d., 1975 m.

Kaina 15c

23

VIETNAMO TAIKOS SUSITARIMO SUKAKTIS

ENERGIJOS KRIZĖ TĖSIS 10 METU

ALŽIRAS. — Naftos valstybių ministrai baigė konferenciją, priimdami nuosaikų komunikatą, kuris pasmerkia propagandą, teigiančią, kad naftos valstybės kaltos dėl pasaulio ekonominės krizės, pasmerkia ir grasinimus, nes jie "sukelia sąmyšį". Nors Alžiras siūlė įrašyti, jog bus paskelbtas naftos boikotas, jei Amerika panaudos jėgą prieš kurią nors naftos valstybę, ta pastaba komunikate neįrašyta. Naftos šalių vadai susirinko Alžire vasario 21 - kovo 5 dienomis ir nutarė, kada naftos valstybės susitiks su pramonės valstybėmis bendroje konferencijoje, kurią siūlė Prancūzija.

Atstovų Rūmų respublikonų vadas John Rhodes pareiškė, kad kongresas nusileis prezidentui Fordui gazolino klausime, nes šiuo metu kongrese nėra pakankamai atšaukimui prezidentinio veto. Jei Fordo planas neįvyks, tada kongresas pasiūlytų gazolino normavimą ir prezidentui jį vetavus, jau turėtų pakankamai balsų tą veto nugauti.

Vidaus reikalų sekretorius Rogers Morton sekmadienį pasakė, kad energijos taupymas nėra trumpalaikis dalykas. Ar bus priimtas prezidento siūlomas naftos pabranginimas ar demokratų siūlomas normavimas, abu užtruks nemažiau 10 metų. Tiek metų teks susivaržyti, trigubai daugiau mokėti už dujas ir pakeisti labai brangią arabų statinę lygiai tiek pat brangia Amerikos statine, pasakė sekretorius Mortonas. Dujos, kurios dabar kainuoja po 40 centų už tūkstantį kubinių pėdų, turėtų kainuoti, pagal naftos kainas, po 1.75 dol., kalbėjo Mortonas.

Automobilių darbininkų unijos prezidentas Woodoc televizijos programoje "Meet the Press" suabejojo, ar protingai vyriausybė daro siūlydama pakeisti arabų naftą ir naudoti Amerikos naftą. Šaltiniai vis mažėja ir už 10 ar 12 metų Amerikos naftos šaltiniai gerokai ištuštės. Jei už Amerikos naftą reikia tiek pat brangiai mokėti kaip už arabų naftą, tai geriau laikyti savo šaltinius atsargai ir pirkti, kiek galima daugiau iš kitų, kalbėjo unijos vadas, kuris remia gazolino normavimą.

Stebėtojai mano, kad prezidentas ir kongresas turės suderinti savo abu pasiūlymus ir priimti kompromisą, nes ir vienas ir kitas planas amerikiečiams atneš tik sunkumų, todėl nei kongresas nei prezidentas nenorės už tuos sunkumus vienas priimti atsakomybę.

Kodėl sovietai atmetė sutartį?

MASKVA. — Sovietų žydų grupė sekmadienį pareiškė užsienio korespondentams, kad sovietų vyriausybė atmetė Amerikos-Sovietų Sąjungos prekybos sutartį ne dėl Amerikos kongreso reikalavimo išleisti daugiau žydų. Nors Kremlius pareiškė, kad muose buvo akcentuojama, kad sutartis atmetta dėl Amerikos kišimosi į sovietų reikalus, — dėl emigracijos reikalavimo, iš tikrųjų Maskva sutartį atmetusi dėl per mažų kreditų pasiūlymo. Kongresas, kaip žinoma, prekybos įstatymui nustatė ribą — 300 mil. dol., kuriuos Amerikos Importo-Exporto bankas gali paskolinti Sovietų Sąjungai. Ši tikėjosi daug didesnių kreditų, su kurių sovietų žydų pareiškimas, kuri pasirašė 100 asmenų. "Nežiūrint, kokios priežastys privedė sovietų vyriausybę at-

IŠ VISO PASAULIO

★ OPORTO. — Portugalijos vyriausybė pasiuntė kareivių dalinį pralaužti komunistų apsupimą Oporto mieste, kur komunistai apsupo socialistų partijos suvažiavimą. Be 600 portugalų socialistų suvažiavimo salėje buvo daug užsienio svečių. Kareivių lydimai autobusai išgabeno iš apsupimų rūmų susirinkusius socialistus į viešbučius. Vienas britų delegacijos narys pareiškė, kad demokratija Portugalijoje neturi jokių šansų.

DACCA. — Bengalijos prezidentas šeikas Rahmanas paskyrė seną savo bendradarbį Mansur Ali naujos vyriausybės premjeru, o Syed Nazrul Islam buvo paskirtas viceprezidentu. Pagal naują Bengalijos konstituciją prezidentas turi teisę skirti ministrus, kurių naujoje vyriausybėje paskirta 17.

SHANNON. — Airijoje Lenkijos keleivinis lėktuvas, skridęs į New Yorką, turėjo nusileisti, kai iš Varšuvos per radiją atėjo jį lėktuvą žinia, kad lėktuve yra padėta bomba, Shannon aerodrome tris valandas buvo ieškoma bombos, 138 keleiviai laukė aerodromo patalpose, tačiau jokių bombų nerasta.

HAVANA. — Keturi amerikiečiai, išplaukę iš Pompano Beach, Floridos, žuvauti, laivui užplaukus ant sekumos, buvo priversti gelbėjimosi valtimi plaukti į Kubą. Tas nuotykis įvyko prieš savaitę, tačiau Kubos valdžia iki šiol amerikiečių nepaleidžia. Jų giminėms teks sumokėti Kubai už žvejų išlaidas. Valstybės departamentas paskelbė, kad visi yra sveiki ir saugūs, tačiau nežinoma, kada jiems bus leista grįžti į Ameriką.

GRESHAM. — Wisconsinio policija ir kariuomenė sulaukė septynis indėnus, kurie bandė nuvykti į indėnų okupuotą aleksiečių vienuolyną. Tarp sulauktytųjų buvo trys moterys. Indėnai nesileido policijos kėčiūmi ir tikrinami. Pas visus rasti peiliai, o vienas turėjo ir revolvėrį.

ISTAMBULAS. — Turkijoje įvyko apie 25,000 kairiųjų studentų demonstracija, nukreipta prieš Ameriką. Policija suėmė 32 studentus. Turkijoje panašius susikirtimų buvo daugiau prieš 1971 metus, kada valdžion atsistojo kariškių vyriausybė ir kada buvo paskelbtas karo stovis. Valdžia tuoj uždarė Istanbulo universitetą.

★ Izraelio gynybos ministeris Peres pareiškė kabinetui, kad egiptiečiai sustiprino savo karo jėgas Sinajuje.

mesti prekybos susitarimą, šis nepasisekimas neturi nieko bendro su žydų emigracija iš Sovietų Sąjungos", sakoma tame žydu pareiškime.

Sausio 20 d. Alabamos gubernatoriaus George Wallace davė priesaiką jau trečią kartą naujai kadencijai gubernatūroje. Pirmą kartą Alabamos istorijoje politikas buvo išrinktas tris kart. Šalia gubernatoriaus sėdėjo jo žmona Cornelia.

Dar trys laivai pasiekė sostinę

PHNOM PENHAS. — Sekmadienį į Kambodijos sostinę Phnom Penhą atplaukė Mekong upė dar trys laivai su amunicija ir gazolinu lėktuvams. Maisto sostinės gyventojams dar nepavyko atvežti. Laivų šonai stipriai apkaustyti plieninėmis plokštelėmis, tačiau komunistų apšaudymas sužeidė šešis jūreivius. Kartu su pilnai pakrautais laivais į uostą įplaukė ir šeši kiti baidokai — tušti, jie buvo naudojami kaip skydai pilniems laivams pridengti. Dar du tanklaivai nepasiekė Phnom Penho. Vienas buvo komunistų švių nuskandintas, o kitas liko upėje sugadintu motoru. Laivus lydėjo propeleriais varomi "Trojan" lėktuvai, helikopteriai ir Kambodijos karo laivyno greitlaiviai. Kambodijos vyriausybės šaltiniai paskelbė, kad Amerikos ryžių sandėliai Phnom Penhe jau tušti, o Kambodijos ryžių atsargos irgi baigiasis. Sostinės susikymas su likusiu pasauliu gerokai apskundintas, nes upe plaukiančius baidokus komunistai apšaudė ir dažnai nuskandina, o vienintelis aerodromas nuolat bombarduojamas minosvaizdžiais. Civilinis judėjimas aerodrome uždarytas, pakyla ir nusileidžia tik kariniai transporto lėktuvai.

Rockefelleris apie žvalgybos veiklą

NEW YORKAS. — Viceprezidentas Rockefelleris sekmadienį pasirodė CBS televizijos "Face the Nation" programoje ir buvo klausinijamas apie CIA agentūros veiklą Amerikoje. Jis vadovauja komisijai, kuri tiria, ar žvalgybos agentūra nelaužė įstatymų sekdama amerikiečius pačioje Amerikoje.

Rockefelleris pareiškė, kad jo komisija ištirs visą reikalą, surinks visus faktus ir nieko neslėpdama viską paskelbs, nors tie faktai nuvestų iki respublikono ar demokrato prezidento ar iki kitų aukštų pareigūnų. Viceprezidentas pareiškė, kad iki šiol surinktos žinios rodo, kad CIA buvo įsivėlusį į nelegalią veiklą Amerikoje, tačiau dar tirama, kaip plačiai tas įsivėlimas siekė, kas jį įsakė ir kodėl Rockefelleris

pareiškė nuomonę, kad ir Kongresas gali CIA veiklą patvirtinti, tačiau reikėtų išlaikyti slaptumą, kas kongreso tyrinėjimuose nėra taip lengvai pasiekiamas.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

★ Vakar Anglijos Manchesterio mieste centre sprogo rūsyje, parduotuvės pastate, paslėpta bomba ir sužeidė daug žmonių. Prieš sproginimą airišku akcentu kalbas vyras įspėjo apie bombą ir tuo buvo išvengta daugiau aukų. Trys sprogimai įvyko Londonderry, Šiaurinėje Airijoje, kur irgi žmonės buvo įspėti prieš sproginimus.

★ Prekybos departamentas paskelbė, kad pernai Amerikos prekyba su užsieniais davė 3 milijonų dol. deficitą, prie kurio nemažai prisidėjo naftos pabrangimas.

★ Libano laikraštis Al Bayraq paskelbė, kad Palestinos Laisvimo organizacijos vadovybė sutiko pašalinti partizanų jėgas iš pietinio Libano, kur jos veikė prieš Izraelį.

Partijų vadai pralaimėjo

BANGKOKAS. — Tailandijos demokratiniams rinkimams praėjusį sekmadienį atmetė kelis žinomus politikus, kurie buvo susirišę su Tailandijos karine diktatūra, valdžiusią kraštą iki 1973 m. spalio mėn. Dvieju partijų: socialinio teisingumo vadas Klimpratom ir tautinės partijos — generolas Siriyothin abu pralaimėjo rinkimus.

Nors rinkimų rezultatai dar nėra pilni, atrodo, kad nė vienas iš 42 partijų neturės 269 vietų parlamente aiškios daugumos ir vyriausybę teks sudaryti koalicijos būdu iš kelių partijų vadų.

— Išėjo 1974 m. gruodžio numeris "Noticiero De Los Paises Balticos". Tai yra estų, latvių ir lietuvių Buenos Aires leidžiamas biuletenis. Redaguoja Cerefinas Juknevičius. Turinyje, be kito ko, yra Lietuvos Katalikų Bažnyčios, Kronikos, Latvijos nepriklausomybės sukaktis, Pabaltijo Valstybių Antantos 40 metų sukaktis ir kt. (E)

leris pareiškė nuomonę, kad ir Kongresas gali CIA veiklą patvirtinti, tačiau reikėtų išlaikyti slaptumą, kas kongreso tyrinėjimuose nėra taip lengvai pasiekiamas.

Naftos laukai netoli Jeruzalės

JERUZALĖ. — Jordano viliojimas, kad Izraelis pasitrauks iš okupuotų Jordano žemių sekmadienį gavo nemenką smūgį, kai Izraelio geologai per valstybinę radiją paskelbė, kad prie Ramalės miesto, šešios mylios į šiaurę nuo Jeruzalės yra užtikti požeminiai naftos šaltiniai. Ten galėtų būti net 7 milijonai statinių naftos. Praeisį daug metų, kol bus galima tikrai apskaičiuoti, kiek naftos atsargų yra Ramalės apylinkėse, tačiau pirmieji duomenys rodo, kad atsargos yra nemenkos.

Visame pasaulyje yra 610 bil. statinių naftos atsargų. Saudi Arabijos atsargos vertinamos 173.3 bil. statinių. Jei Izraelio geologų spėjolijimai pasitvirtintų, Izraelis gautų iš Ramalės laukų 100 kartų daugiau naftos negu šiuo metu sunaudoja. Sunku tikėti, kad Izraelis lengvai iš tokių naftos laukų pasitrauktų ar atiduotų juos planuojamai Palestinos valstybei.

— Centre for Study of Religion and Communism Anglijoje leidžia žurnalą "Religion in Communist Lands". Išėjo naujas lapkričio-gruodžio numeris. Tarp kitų, aprašyta iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos vaikų apklausinėjimo anketa: "Ar tavo tėvai tikintieji?", "ar kunigas lankosi pas jus" ir t. t. (E)

★ Aukščiausias Teismas atmetė Watergate įsilaizimo dalyvio Gordon Liddy apeliacijos skundą.

Pagrindinis ryšininkas tarp valstybės sekretoriaus Kissingerio ir kongreso yra patyręs diplomatas Robert M. Cloiskey, 52 m.

WASHINGTONE IR SAIGONE ĮVYKO DEMONSTRACIJOS PRIEŠ KARĄ

WASHINGTONAS. — Vakar suėjo dveji metai nuo Vietnamo taikos sutarties pasirašymo. Šia proga sekmadienį Washingtone įvyko kelios demonstracijos, o Vietname komunistai sustiprino savo puolimus. Vieną demonstraciją prie Baltųjų Rūmų surengė Indokinijoje dingusių Amerikos karių giminės ir draugai. Jie reikalavo, kad prezidentas Fordas ir sekretorius Kissingeris energingiau veiktų ieškodami dingusių karių ar, jei jie žuvo, jų kapų.

Naujas Sirijos pasiūlymas

NEW YORKAS. — Time žurnalas paskelbė Sirijos prezidento Hafezo Assado pasikalbėjimą su amerikiečiais biznieriiais, kurie lankėsi Sirijoje. Assado susitikime su amerikiečiais ir Time korespondentais dalyvavo ir Amerikos ambasadorius Damaske Richard Murphy, todėl prezidento žodžiams skiriama didesnė reikšmė.

Sirijos prezidentas pasakė, kad Sirija sutiktų su demilitarizuota zona Golano aukštumose, jei toks sprendimas Sirijai nebūtų primestas iš šalies, bet sutartas derybose. Sirija sutiktų su bet kurio platumo demilitarizuota zona, jei Izraelis atitrauktų ir savo karines jėgas nuo Sirijos sienos toki pat atstumu.

Libane lankėsi senatorius John Sparkman, demokratas iš Alabamos, naujasis senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas. Jis pareiškė pritarimą Palestinos valstybės įsteigimui. Izraelis turis atiduoti, jei ir ne visas, arabų žemes arabams.

Egipto užsienio reikalų ministras Ismail Fahmy ragino sekmadienį Ameriką padaryti spaudimą Izraeliui, kad tas pasiūlytų naują kariuomenių pasitraukimo iš Sinajaus planą. Amerika viena galinti priversti Izraelį veikti, pareiškė Egipto ministras.

Egiptas prašo prancūzų ginklų

PARYŽIUS. — Šią savaitę Prancūzijoje lankysis Egipto prezidentas Sadatas. Anksčiau jis planavo iš Paryžiaus skristi į Washingtoną, tačiau vėliau paskelbė, kad laikas jo vizitui Amerikoje dar neatėjęs. Prancūzijoje Sadatas bandysias, pagal Beirut laikraščio An Nahar žinias, gauti pirkti lėktuvų, tankų, raketų, helikopterų ir radaro sistemų, kurių jis nebegali gauti iš Maskvos.

Kairo laikraštis Al Ahram paskelbė pasikalbėjimą su Jordano karaliumi Husseinu, kuris labai pesimistiškai žiūri į ateitį. Karalius pasakė, kad karas su Izraeliu yra neišvengiamas, ateinančių katastrofa, tik klausimas, kaip ilgai galima jos išvengti. Sekančiame kare busia panaudoti totaliniai ginklai ir galinčios į konfliktą įsivelti ir didžiosios valstybės, nors jos to konflikto ir nenorėtų.

Egiptas paskelbė, kad vasario 3 d. į Egiptą atvyksta sovietų užsienio reikalų ministras Andrejus Gromyka. Kaip žinoma, sovietų komunistų partijos vadas Brežnevas turėjo atvykti sausio mėn. viduryje, tačiau savo kelionę atšaukė. Tuoj po Gromykos vizito, į Egiptą atvyksias ir sekretorius Kissingeris.

Vakar dingusių giminėms kalbą pasakė kongreso narys Barry Goldwater Jr. Jis pareiškė, kad Amerikos vyriausybė esanti "be nugarkaulio" ir nededanti reikalingų pastangų dingusių karių atžvilgiu.

Washingtono susirinkę kairiųjų fronto grupių atstovai, pasiūlydę Taikos Sutarties Gelbėti koaliciją, reikalavo nutraukti paramą Pietų Vietnamui. Atstovė Bella Abzug pasakė kalbą 1,500 klausytojų, kurie plojo jai pertraukdami kalbą 15 kartų. Ji tvirtino, kad "mes negalime leisti savo pinigų kitiems žmonėms, kitose šalyse žudyti. Atėjo laikas pasakyti: jokios paramos Indokinijai".

Prezidentas Fordas pareiškė, kad jis prašys kongreso 300 mil. dol. paramos Pietų Vietnamui. Karo priešininkai vakar vaikštinoje pas kongreso narius, reikalaudami atvesti prezidento paramos prašymą.

Pačiame Saigone opozicijos prezidentui Thieu grupės sušaukė meetingą An Quang pagodoje ir ten reikalavo Thieu pašalinti ir Amerikos paramą jo valdžiai nutraukti. Policija bandė išardyti budistų vienuolių demonstraciją ir keturius vienuolius reikavo sužeistos. Vienuoliai irgi reikalavo užbaigti karą ir pakeisti Thieu valdžią.

Saigono vyriausybė dvejų metų "taikos" sukakties proga paskelbė, kad per paskutinius dvejis metus nuo Paryžiaus sutarties pasirašymo Pietų Vietnamo kariuomenė neteko 160,000 kareivių. Iš jų žuvo 28,705, sužeistų buvo 115,141 ir dingo 16,011 kareiviai. Komunistų pusėje žuvę 111,729 kareiviai. Vakarų stebėtojai mano, kad tie skaičiai yra išpūsti, tačiau nėra kaip patikrinti.

Senatorius Jacksonas, kalbėdamas Los Angeles mieste, pasisakė prieš paramos P. Vietnamui didinimą. Lėšoms turi būti riba, turi būti pabaiga. Pietryčių Azijos problemų 300 milijonų dol. neišspręs, kalbėjo sen. Jacksonas.

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje sekmadienį nuo bombos žuvo 16 metų aviacijos mokyklos kadetė ir penki kiti buvo sužeisti. Pirmadienį buvo laukiama naujų karo paliaubų paskelbimo.

LONDONAS. — Ketvirtadienį Washingtono lankysis Britanijos premjeras Harold Wilson ir tarsis su prezidentu Fordu tarptautiniais klausimais. Kartu su Wilsonu atvyksta ir užsienio sekretorius James Callaghan. Bus svarstomi Kipro salos, Vidurinių Rytų, santykių su Sovietų Sąjunga ir ekonominės krizės klausimai.

Izraelio okupuotoje Gazoje arabas metė į pravažiuojantį izraelitų "džypą" granatą, nuo kurios mašina užsidegė, nors kareiviai liko sveiki. Kareiviai ėmė šaudyti į arabų minią ir sužeidė du vaikus.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMÉ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

PAŽANGA MOTERŲ IR VAIKŲ LIGŲ TVARKYME

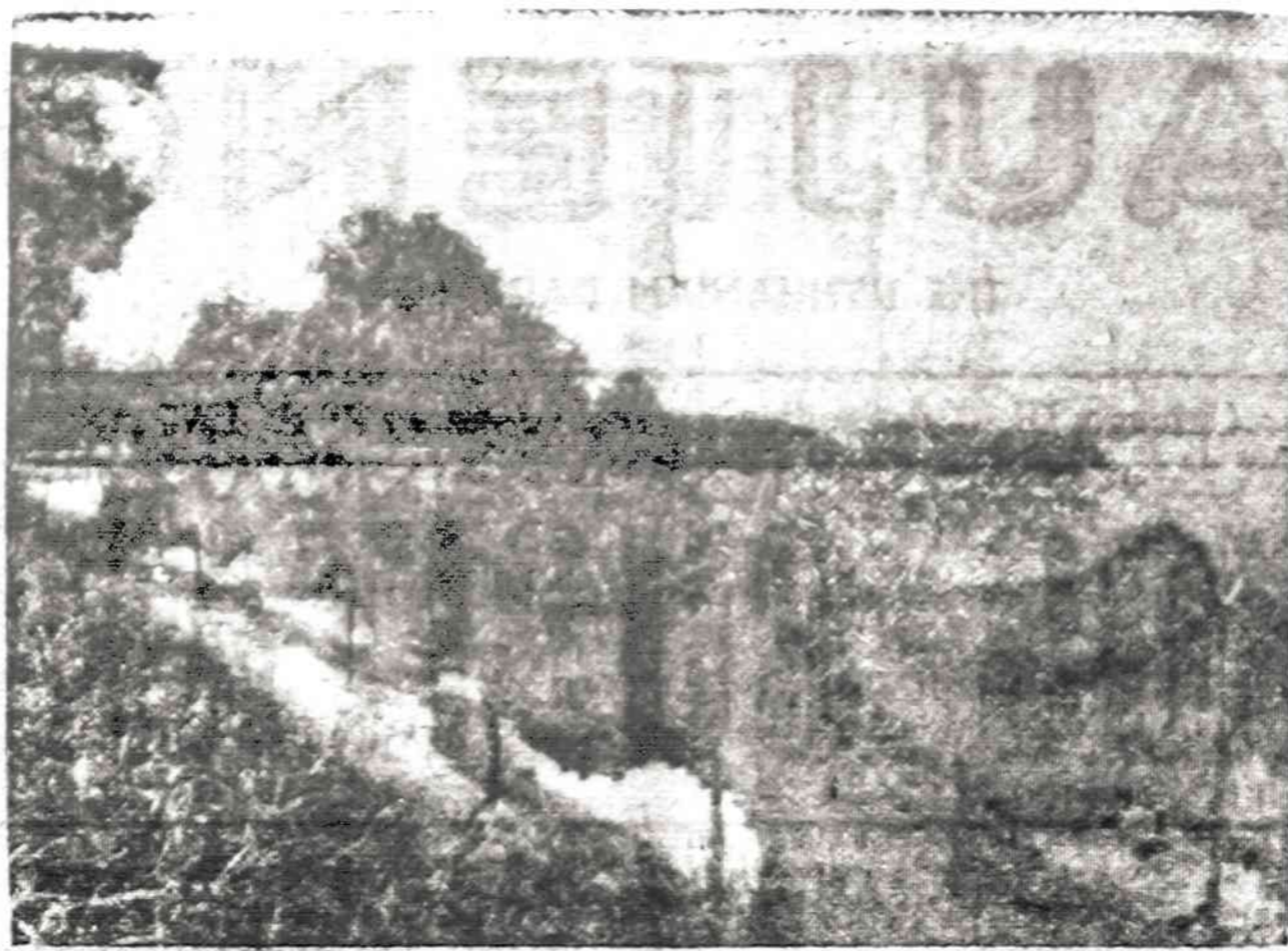
Mokslas per ateinančią šimtmečio ketvirtį pažengs ligų tvarkyme — neatsilikime ir mes: renkimės reikiama priimti mokslo pažangą.

Mediciniškas reikalavimas

Nieko mums netalkins medicinos mokslo pažanga, jei mes atšakysime medicinos patarimams egyptimės. Mokslas daro pažangą. Pranyko tifai, raupai, marai, polio, pasiutligė... Bet kas iš to, kad žmogus negerėjo savais jausmais lygiagrečiai. Karai, žudynės, vergijos, visokeriopos priepaaidos nepadėjo, bet gausėja. Jau stovime prie trečio pasaulinio karo slenkščio. Be tvarkos dauginamasis žmogus pats save jau emė graužti. Badauja milijonai žmonių vien dėl netvarkos savo asmenybėse: vieni maista nekina, kiti dėl jo stokos badariauja. Ir niekas reikiama neruošia naujagimio į visiškai tvarkingų elgesio žmogų. Kiekvienas rūpinasi vien savu kromeliu, savo partija, savo religija be tauta. Nežmoniško elgesio vieni žmoniška paseka: dabartinė visokeriopa suirutė. Todėl stenkimės būti pavyzdžiais savo aplinkoje. Pradėkime teisingai galvoti, žmoniškai jausti ir kitam geradarandiai elgtis. Tik tada

bet koks medicinos pažanga domėjimais turės reikiama prasmę. Mes negalime bėgdami nuo vilko — nuo senoviskų ligų, užbėgti ant meškos — dar didesnių naujoviskų negeročių.

Moteryų ligų tvarkyme pažanga Gimdymai turi tvarkytis pagal reikiama dėsnius. Mes negalime veistis ir daugintis, kaip tie tarakonai be skaičiaus, be ribos. Kitaip, mes susilauksime savijaudystės. Southern California universiteto profesorius, moteryų ligų žinovas gyd. Edward J. Quilligan tvirtina, kad ne tik gimdymas naujų žmonių, bet ir atsakanti pagyvenusių priežiūra turi eiti ranka rankon. Negalima toliau senesnius apšleimti, vien naujagimiais besirūpinant. Vieno už išsilaisvinimą kovojančio arabo nuomone, šis kraštas yra nelaimingas. Čia žmonės tik skuba darban, iš darbo smuklini ir po to loyon. Dirbtinis linksminimasis čia virto žmogaus gyvenimo būdu. Už tai pra-

Žvejų tinklai, ištieti džiovinimui Kuršių Marių pakranteje

dėjo kentėti senesnieji, nes jais niekas reikiama iki dabar nesirūpino.

Minėtas ginekologas tvirtina, kad jis nesitiki, kad per ateinančius 25 metus bus galima žmogų apvaisinti indelyje ir jį ten auginti. Jis tiki, kad indelyje bus galima žmogų apvaisinti — pradėti, ir taip pradėtajį bus galima persodinti į motinos išči. Jis taip pat tiki, kad per ateinančius 25 metus bus atrastos tinkamos priemonės apsaugojimui nuo pastojimo. Tai bus vienas iš trijų: ar viduje gimdos prietasis, ar gimtos kaklelio apsauga, ar per burną imami vaisčiai. Taip pat ir iš vyro pusės bus daugiausiai apsaugai nuo pastojimo. Dabar tuo reikalu mažai kas daroma. Vyrų vartojamos apsaugos priemonės dabar nepateisina savo uždavinio. Tas gydytojas tiki, kad naujai gyvybei augti daugeliu atvejais yra geriau tada, kai ji auga išorėje motinos, žinoma, turės daugiausiai šviesos, būti ir tokiuose reikalingose kaip gimdymo skausmai. Reikės sužinoti, kas juos pradeda, kas juos tvarko. Reikės daugiau žinių turėti, kaip tą skausmą išvengti, kaip juos sustabdyti.

Žmogaus veislės pagerinimas

Mes rūpinamės pamidorų, kukurūzų, viščių veislės gerinimais. O kaip su žmogaus veislės nykimu — savo elgesiais tiesiog už beždžionės baisesniu žmogum? Paveldėjimas čia turi didelės svarbos. Nemanysime, kad vaikas gimsta nei geras, nei blogas. Tai didelė netiesa. Vaikas atsineša krauti gimdamas. Tas krautis jam esti kraunamas nuo Adomo ir Ievos. Paveldėjimas lemia, kokį gyvenimo namą vaikas pasistatys net geriausiose apylostose augdamas. Vienas tokiose apylostose pasistatys sau tik garažą, kitas — gražius namus. Todėl meskime iš galvos visokias netiesas, būk vienu auklėjimu žmogus gali pasidaryti geru. Taip nėra. Reikia gerinti žmogaus prigimtį ir būtinai auklėti tik gimusių suaugusių pavyzdžiais. Tik tada iš duotos medžiagos bus galima susilaukti galimai geresnės rūšies žmogaus. Dabartiniai visi jaunų ir suaugusių pasididžiavimai blogiu mūsų aplinkoj turės pranykti.

Vaikų ligų profesorius Monterie ligoninėje New Yorke gyd. Laurence Finberg mano, kad per ateinančius 25 metus bus kreipiamas didesnis dėmesys į prigimties nenormalumų pagerinimą. Bus galima kontroliuoti — tvarkyti ne tik gyvybinės — seklines celes, bet ir žmogaus vystymosi pradus — genus. Tada bus galima susilaukti mažiau ydingų asmenų. Gilintis į žmogaus prigimties ydingumus, bus galima sėkmingiau tvarkyti tokius sutrikimus, kaip cholesterolio perdidelis gausėjimas kraujyje. Daugeliu atvejų kūno trūkumai gaunami dėl specialių medžiagų kūne trūkumo — dėl taip vadinamų enzymų netvarkos. Suradus būdus kaip pagerinti celes, bus galima priėti prie smulkesnio dalyko — prie paveldėjimo pradų pagerinimo. Reikia pradėti jau dabar tinkamai vaikų auklėti savų pavyzdžiu. Ne vien tėrai, bet visa visuomenė turi

būti iš pagrindų pertvarkyta. Negalima toliau iš vaikų reikalauti žmoniškos elgsenos, kada tėvai ir visi kiti suaugusieji vaiką veda kreivais keliais. Juk dabartinis vaikas neturi atramos: nei namuose, nei mokykloje, nei bažnyčioje. Visur apgaulė viršija žmoniškumą. Vien paviršutinišku blizgesiu daugumas didžiujasi, visai nekreipiamas dėmesys į brangiausią žmogaus saivę — jo pajėgumą sau laime gyvenime kurti kitam gerą darant. Neturint tokių mokytojų — vaikas auga žvėrim, ne žmogum. Jau dabar matom tokios veiklos pasekas.

Iš v a d a. Rūpintis reikia ne vien duona, druska, bet svarbiausiai reikia mums tapti žmoniško asmens udytojais savo aplinkoj. Žinome, kaip reikia elgtis, kad išauginus Dangui ir Žemei priimtina asmenį. Tik visiems reikia ryžtis tapti veiklesniais savo aplinkos švarintojais. Tik savitvarka mes pajėgsime būti pajėgūs savam priaugliui suteikti laimės: tiek dvasios saivę, tiek kūno sveikata, tiek didesne išmintimi.

Pasikaityti. Medical Tribune, January 8, 1975.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMŲ PASINAUDOTI

Lūpų kampai skyla — kas daryti?

Klausimas. Prašom gerb. daktarą patarti, kaip tvarkytis su skilčiais lūpų kampais. Ką aš jau nedariau, kokiomis mostimis netepiau — tik tam laikui pagerėja. Ir vėl lūpų kampai skyla, oda šerpeja, skauda ir raudonuoja. Dabar jau gerokai ant veido odos paliaj lūpų kraštus odos paraudimas ir šiurkštumas išsiplėtė. Dėkoju iš anksto.

Atsakymas. Pagrindus reikia dėti gerus — tada namas stovės. Taip ir čia: ligos pagrindus reikia tvarkyti — tada liga vietoje net negydoma pranyks. Tamstos aprašytoji negerovė atsiranda dėl vitamino pyridoxine (kitai dar vadinamo B-6 stokos kūne. Kol jo stokosi, tol visoks gydymas bus juokų darbas. Geri čia juokai, kai žmogui ne tik lūpų kraštai, bet ir skrubstai jau ima niežais dengtis. Yra tabletės B-6 vitamino po 25 ir 50 miligramu. Imti reikia po tris per dieną, kol atsitaitys to vitamino trūkumas. Kartu reikia pradėti normaliai maitintis, ypač daug mielių vartoti: mažiausiai po devynis gramus per parą. Nesvarbu kokiame pavidale mieles naudosi: šviežias, kur naudojamos pyragams kepti, ar tabletes (jų aštuoniolika per parą, po pusę gramo kiekviena), ar kruopų pavidale (po du valgomus šaukštus dienoje). Tik nepirkit jokių su cukrum ar geležim pagamintų mielių: tai apgavikų naujadaras, atliekamas pasipelnymo tikslais. Mat, mieles yra pigios, bet pridėjus kokių niekų — valdžia leidžia plėsti kainą kaip už kviečius.

Ne vien lūpų kraštų išberimas gauras vitamino B-6 trūkstant. Jo stokojant gaunasi nervuotumas, nemiga, pilvo skausmai — traukučiai, silpnumas ir sunkumas vaikščioti. Jo stokojant

dar maži, bet jie emė galyom eiti, pilviukų skausmais skystis, galvas susiėmę vaikščioti. Matau, kad mes visi į niekus išeisime. Gelbėkit!

Atsakymas. Kai ženijais, tai neklausei: stacia galva lekei prazūtini su nesveika mergina ne tik apsigvedamas, bet ir prieauglio susilaukdamas. Dabar turi už nesveiką elgesį kentėti. Pasiviesk gydytoją į namus. Tegul jis pažiūri — pasikalba su žmona. Jei bus rasta ji, o ne tamsa, nesveikuojanti, jis žinos kaip pasielgti, kad ji reikiama gydymą gautų. Kai eina reikalas apie savizudybę, parašiau atitinkamus tris pažymėjimus gydytojui. Policija, vartodama prievartą, galės ją išvežti gydymui. Vaikus turės prižiūrėti išmintingas suaugęs asmuo. Baisi sunkenybė, daug sunkesnė negu prezidentui Fordui, gula ant tamstos pečių, bet turi ją nešti iki pergales.

Yra manoma, kad maldą "Tėve mūsų" i lietuvių kalbą yra išvertęs Jogaila.

Ir Miami, epidemija

Po pranešimo iš St. Petersburgo, Floridėj, kad ten influenza (gripas) įgauna epidemijos pobūdį, sekantią dieną UPI pranešė iš Miami, Fla., kad ir ten padaugėjo apsigirimai "flu", bet Dade apskrities gydytojas Dr. Milton Saslaw vengia pavadinti epidemija, o plaucijų ligų South Miami ligoninėse šefas Dr. Wilbur Avery nuginėja d-ro Saslawo pareiškimą. "Kiek žmonių turi mirti gripu, kol mes pripažinsime, kad epidemija jau yra?" klausia Dr. Avery. "Nenoriu kelti aliarmo, bet kuomet nuo gripo dešimtį dienų pasirguliuo miršta sveiki vyrai apie 50 metų amžiaus ir senesni, turime pripažinti, kad padėtis yra rimta", sako Dr. Avery.

Dr. Milton Saslaw patę pranešė, kad "paskutinėmis dienomis gripu (flu) Miami ir apylinkėse mirė 31 žmogus.

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKSTIS. AKYSE

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygos gausite, jei pinigų pasiūsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas ši klausimą išsiaiškina. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai mimmiečiuose atsimintuose ir meiračiuose. Ten mimmis ir Lietuvos vardas.

Juožas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo abai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiek ko rodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį tiečiančias knygas. Iis perskaitė simtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygėle jums bus pasiūsta, jei du doleriu atsisiūsite šiuo adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas, Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 49 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 vielesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamiškių ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 psl. knyga. Kaina \$2.50.

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitio paruoštos studijos. Ši knyga būna kiekvienam noričiam pažinti netoliną Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpiu pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitio knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis, kas negali užėiti į "Naujienas" tai prašomas persiūsti \$2.50 čekį arba Money Orderį, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gave pinigų, tuojau knyga pasiusime.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbuvys, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juožas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie didžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtiniu stovyklose Vokietijoje. 273 psl. kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičias komunizmo klatingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. Kaina \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTŲ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakuose, Klapedėje ir Palanėje. Vardus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU I VILNIU, Kellonės i Lietuva įspūžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistu ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTEJĖ, 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu, ir pridėdant čekį ar pinigų perlaide.

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. New U.S. Bonds pay 6 1/2% interest when held to maturity of 5 years. 10 months (4% the first year). Bonds are registered in your name, and interest is paid directly to you. Bonds can be cashed at your bank, interest is not subject to state or local income taxes, and interest has many tax advantages.

The U.S. Government does not own the advertisement. It is published in a public service in cooperation with the Department of the Treasury and the American Bond Company.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

TĒVYNĒS PASILGIMAS

Suprantama, kad lietuvius gyvendamas toli nuo savo gimtojo krašto, ar kaip dabar dažniau priimta sakyti — tėvų žemės, neišvengiamai pasiilgstas, atsimena mielus vaizdus, svajoja juos vėl kada nors iš arti matyti ir visomis gyvenimo aplinkybėmis su savim juos turėti, jausdamas, kad niekas ir niekadao nebus brangesnis, kaip vienintelė tėvyne.

Amerikos lietuviui netenka daug aiškinti koks brangus šis jausmas. Bet pasirodo, kad ir šiandieninėje Lietuvoje gyvenantys poetas tebėra ypatingai jautrus, kai tik priėmė pats sau ir skaitytojams tėvynės nostalgiją pasiilgimą.

Vytautas Rudokas, žinomas Vilniaus poetas, "Pergalės" žurnale išspausdino ciklą eilėraščių — "Svetur". Poviršutiniškai žiūrint, tai visa lyg ir skirta toli nuo tėvynės gyvenantiems lietuviams.

Čikaga čikaga čikaga
čikaga kur baigiasi kelias
tik kruvinu prakaitu dega
aplaištytos plieno detalės...

Cia turi būti vaizdas Lietuvos
išsivio gyvenimo apibūdinimas.
Poetui to maža, jis ryžtasi ga-
lutinai išsivio nuotaikas nu-
smogti ir sako:

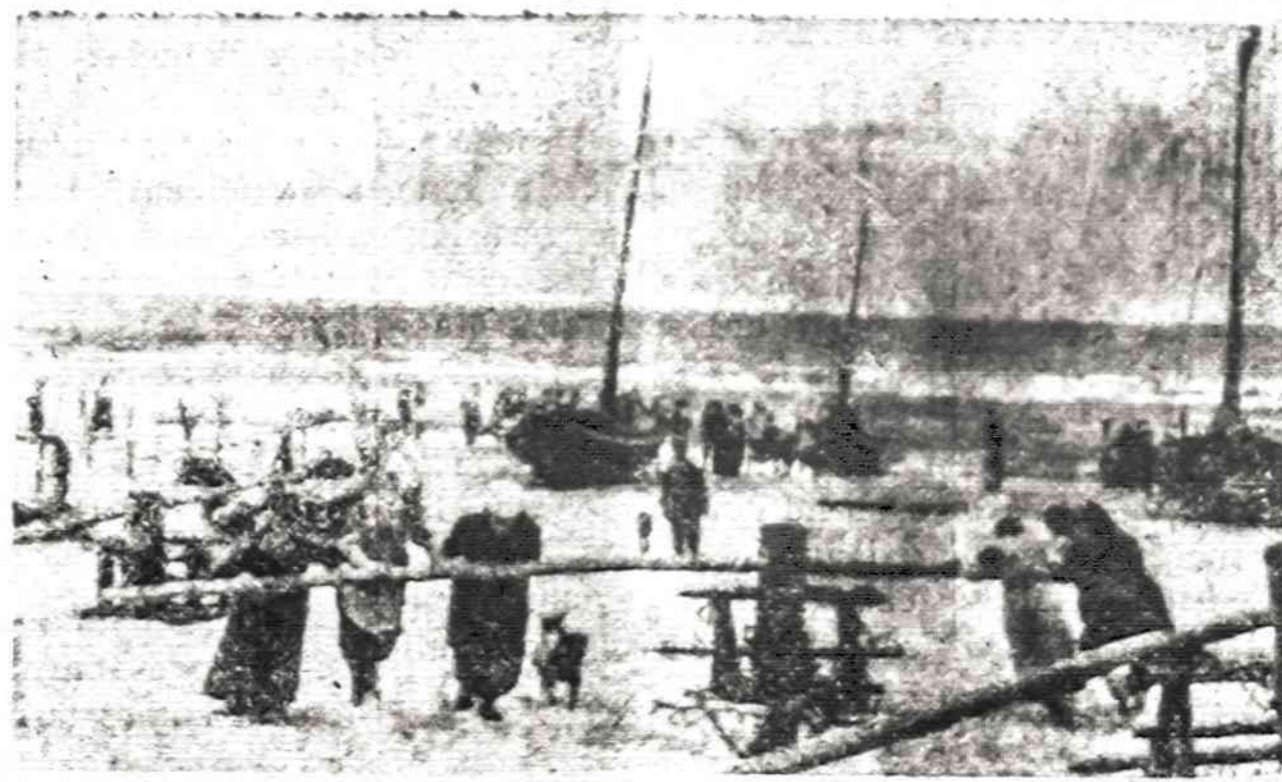
Ir nieko ir nieko ir nieko
ir nieko nebejaucia pirštai
gyvenimas buvęs prabėga
o aš prie konvejerio mirštu.

Cia dar tebėra eilinis šian-
dieniame Vilniuje priimtas
propagandinis išpuolis. Bet to-
liau skaitydami Vytauto Rudo-
ko — "Svetur" — ciklą lengvai
sugauname reikšmingą protes-
tą. Greitai pajuntame, kad tė-
vynės pasiilgimas ne svetimas
ir tiems, kurie šiandien gyve-
na ten, "tarybinėje tėvyne".

Ne tik tie, kurie yra priversti
apleisti Lietuvos teritoriją
ir apsigyventi vadinamoje "pla-
čiojoje tėvyneje" — Rusijoje, Si-
bire, Kaukaze ar Rytų Azijoje
stepte, širdies gilumoje jau-
čia skaudų Lietuvos pasiilgi-
mą, bet ir tie, kurie tebėra
Lietuvos žemėse, nebemato
senosios Lietuvos, nebeteri mie-
lųjų senai brangių vaizdų. Ru-
dokas rašo kaip, girdi, puiku
"kalbėti motinos tarme". Jau
ne išsvia, bet kiekvienam lie-
tuviui, vis tiek kur jis šiandien
begyventų —

Kasdien vis akyse gimsta
pastogė
Gandralizdis ir šulins su
svirtim...
Kaip motina mažus kalbėti
išmokė,
Žinau, kalbėsime, jos tarme prieš
mirtį...

Šiandieną jau reikia paieš-
koti, kur tasai gandralizdis,
kur toji pastogė ir šulins su
svirtim. Juk pati režiminė spau-
da daug rašo, kad vyksta ir
naikinamos senosios sodybos.

Sarkuvos žvejų valtytės po žvejybos Baltijos jūroje sukamo rato pagalba ištraukiamos į krantą. Prie šio darbo turi prisidėti ir žvejo žmona, gal dar net ir stipresnė motu-
tė, o ypač jaunosios žvejo dukros.

Ką jau kalbėti apie paprastas
sodybas. Lygiai vyksta, o kar-
tais ir naikinami svarbūs seno-
vės paminklai. Jautresnieji
kultūrininkai šaukia ir karto-
ja, kad būtų apsaugoti istori-
nės reikšmės turintieji pastatai.

Tiesiog akyse vyksta seno-
sios Lietuvos bruožai. Vadinamoji
techninė pažanga, indus-
trializacija negailestingai naikina
šimtmečiais matomus seno-
sios Lietuvos kaimų ir mažų-
jų miestelių paveikslus. Ne kas
kita, o aiškus nusimanymas,
kad vyksta jau negrįžtamai se-
noji Lietuva, priverstė poetą
apraudoti tuos brangius vaiz-
dus. Nors Rudokas nusitveria
cikagiški lietuvių ir rodo jo šir-
dies skausmą, bet čia tik neiš-
vengiamas manevras, tik ban-
dymas apgauti čia pat už jo pe-
čių stovintį cenzorių. Poteks-
tėje visai ką kita matome. Juk
dabartinės Lietuvos skaityto-
jas, kaip ne vieną kartą pa-
stebėta, jau išmoko skaityti
tarp eilučių, jau įprato gaudyti
tas užuominas, kurios išryškina
uoliai slepiamus gyvenimo
faktus.

Aš čia tarp mūrų didelių,
Kaip avizai išbalus.
Ištrūkti niekur negaliu, —
Čia mano kelio galas, —

sako Rudokas. Bet greičiausia
jis pataiko ne kokiai nors var-
šei cikagietei, bet kaip tik to-
kiai lietuvi, kuri "didžiulios
tėvynės labui" yra priversta
rodyti darbo spartą ten, kur
nors "tarp mūrų didelių". Jo-
ku būdu, nėra būdinga pana-
ši nuotaika cikagietei lietuvi-
tei, kuri sportuoja, dalyvauja
ansambliuose ir turi dienas pil-
nas šaunus įvairumo. O tai
lietuvi, ten kur nors išga-
bentai darbams į Kazachstaną
labiau suprantamas pasakis —
"ištrūkti niekur negaliu"...

Kiekvienas Lietuvos kampe-
lis turėjo savo ypatingą, skir-
tingą nuo kaimyninių valsčių
tarmę. Pakako išgirsti būdavo
porą žodžių ir jau neklysdama
nuspėdavai kuriai tarmei
priklauso šnekovas.

Dabar kas kita. Jeigu anks-
čiau mūsų kaimas žinojo ir mo-
kėjo tik vieną gražiai ir vaiz-
džiai skambančią tarmišką pri-
gimtą kalbą, tai šiandien tie
kolchozininkai, kurie kartais
gauna sau ant sprando atėjū-
nus viršininus, jau priversti
šiaip ar taip švebeldžiuoti ir
antrąją atneštinę kalbą. Gali
mėgautis V. Rudokas senovi-
ni tarmiškuoju žodžių skam-
bėsiu:

Sportas ir fizinis lavinimas Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje

Marijampolės R. J. gimnazijos mergaičių sportinė veikla — kūno kultūra

(Tęsinys iš Naujienų Nr. 19)

Marijampolės R. J. gimnazi-
jos tik berniukai aktyviai daly-
vavo varžybiniame sporte. Mer-
gaitės mokytojos J. Vaičiūnienės
vadovaujamos, iki 1930 m.
sporte beveik nedalyvavo. Jos
turėjo skirtingą programą: nuo
1926 m. ruošdavo mokslo metų
pabaigoje, taip vadinamas kūno
kultūros šventes. Jų programa
buvo įvairi: tradiciniai stilizuoti
šokiai, sukintinis, klumpakojis,
Norui miego, Talkelė, Tryptinis,
ar pagal liaudies dainas sukurti
atitinkami judesiai, tautiniai šo-
kiai.

Šių švenčių paruošimu ir jų
programos sudarymu rūpinosi fi-
zinio lavinimo mokytoja J. Vai-
čiūnienė ir kit. Prisimenu su ko-
kū atsidėjimu ji ruošdavo mer-
gaitės minėtiems pasirodymams.
Tai buvo nelengvas darbas, o kar-
tu ir naujas — įvedant tradici-
nius stilizuotus ir tautinius šo-
kius į mokyklos pasirodymo pro-
gramą. Mokytoja Vaičiūnienė
į šį darbą įdėdavo daug sielos —
savo kūrybos, nuspalvindama
programą tautiškais motyvais
arba pagal liaudies dainas sukur-
dama ritminius judesius.

Minėtos sporto šventės buvo
visų mėgiamos — sutrukdavo
daug žiūrovų ne tik iš miesto, bet
ir iš kaimų atvykdavo mokinių
tėvai pasigėrėti savo dukterų
pasirodymu. Programa tuo lai-
ku dar visiems buvo nauja, ne-
matyta, atliekama su orkestru,
gerai žiūrovus nuteikdavo.

Nauja fizinio lavinimo kryptis

Kaip minėjau (1932 m.) Kaune,
įsteigus Kūno Kultūros Rū-
mą, fizinis lavinimas įgavo nau-
ją kryptį — buvo sudaryta mo-
kyklinė fizinio lavinimo sistema.
Ir tik dabar buvo priėta prie natū-
raliojo metodo. Šiam metodu
būdingiausias — žaismas. Pa-
mokos tikslas įtraukti visą kū-
ną ir jo atskiras dalis į darbą.
Taip pat buvo stengiamasi gim-
nastinės mankštos, sportinį me-
todą įtraukti į natūralųjį meto-
dą.

Mokslo metų pabaigoje dar
buvo pravedamos mokyklinės

Išgirsma laikrodį pirkelėję
taksintį,
Iš tyro šaltinėlio atsigersma...
bet ar ilgai taip bus, kad, anot
jo.

Kaip motina mažus kalbėti
išmokė
Kalbėsime jos tarme prieš pačią
mirtį...

Tėvynės, tokios, kokia buvo
anksčiau, kokia stovi akyse ir
didžiuliose nuotoliuose nuo
gimtųjų palaukių atsidūrusių
išsiviečių ir lygiai ten pasilikusie-
ji vienodai ir nuoširdžiai visi
pasiilgstame.

GIVE HEART FUND

to ženkliams (pagal jaunimo am-
žių — tam tikras sporto normų
atsiekimas). Pagal naująją fiz.
lavinimo programą žemesnėse
klasėse buvo trys savaitinės pa-
mokos (anksčiau dvi) ir aukštes-
nėse klasėse dvi savaitinės pa-
mokos ir viena karinio rengimo.

1935 m. buvo pradėtos pirmo-
sios gimnazijų varžybos dėl Ka-
nados pulkininko Grant - Suttie
paskirtos pereinamosios dovanos.
Į baigmines varžybas Kaune pro-
gramos pajvairinimui buvo pa-
kviesta keletas gimnazijų. Jų
tarpe dalyvavo ir Marijampolės
R. J. gimnazijos tautinių šokių
grupė, kuri už ilgą stilizuotą suk-
tintį, kaip geriausiai pasirodymą,
gavo švietimo ministro dovaną.
1936 m. tas pats tautinių šokių
biurėlis dalyvavo Alytuje, buvo pa-
kviestas dalyvauti Kaune į Ka-
nados taurės baigiamąsias var-
žybas. 1937 m. tautiniai šokiai
buvo įvesti į Kanados taurės var-
žybų programą, kur dalyvavo ir
rygiškietės mokinės.

Marijampolės R. J. gimnazi-
jos auklėtiniai, prisimenant to
laiko sąlygas, atidavė tinkamą

duoklę Lietuvos sportui — jo ug-
dymui. To negalima pasakyti
apie šios gimnazijos auklėtines.
Iš jų tenka paminėti O. Kačer-
gytę, kuri 1933 m. pasiekė ieties
metimo Lietuvos rekordą —
33.36 m.

P. S. Rašydamas apie Mari-
jampolės R. J. gimnaz. sportinį
gyvenimą, nepaminėjau tų nau-
jųjų mokytojų, kurie jau buvo
baigę Aukštuosius kūno kultūros
kursus Kaune ir dirbo šioj gim-
nazijoje nuo 1937 metų.

FLU St. Peterburge

AP praneša iš St. Peterburg,
Floridoje, kad influencos tikra
epidemija ten prasidėjo ir kad
to miesto sveikatos direktorius
pataria norintiems ten atvažiuoti
atostogų iš šiaurės turistams
tuo tarpu savo vizitus atidėti.

Dr. George M. Dame, praneši-
mu, nuo gruodžio vidurio Pinelas
apskirtyje, kurio dalį sudaro
St. Peterburgo miestas, buvo
75,000 flū apsigirimų. Jis pasakė,
kad iki ketvirtadienio sausio 23
d. ta liga mirė 30 žmonių.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną as-
meniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų.
Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą.
Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų.
Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasikaitymams nu-
pirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ —
Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijūgins kiekvieną, kas ji at-
simena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTA-
NO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrinė forma pasakojimas
duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išsiviečių gyvenimu
ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Ado-
maitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-
jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstanti sniegą liepia
laidynui iškleisti mažuti deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas
žirginiais, kaip konfetėmis ir pamazū įveda į gamtos vaizdą ir garų ste-
buklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja,
juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių
gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio for-
mato, 128 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos.
Kūšinio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIENŠIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169
psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anetolis Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie
8 išsivietintus lietuvius senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko
"Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukšis, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinė-
liai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONIS IS SMĖLIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai
55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti i Naujienų
raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-
derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

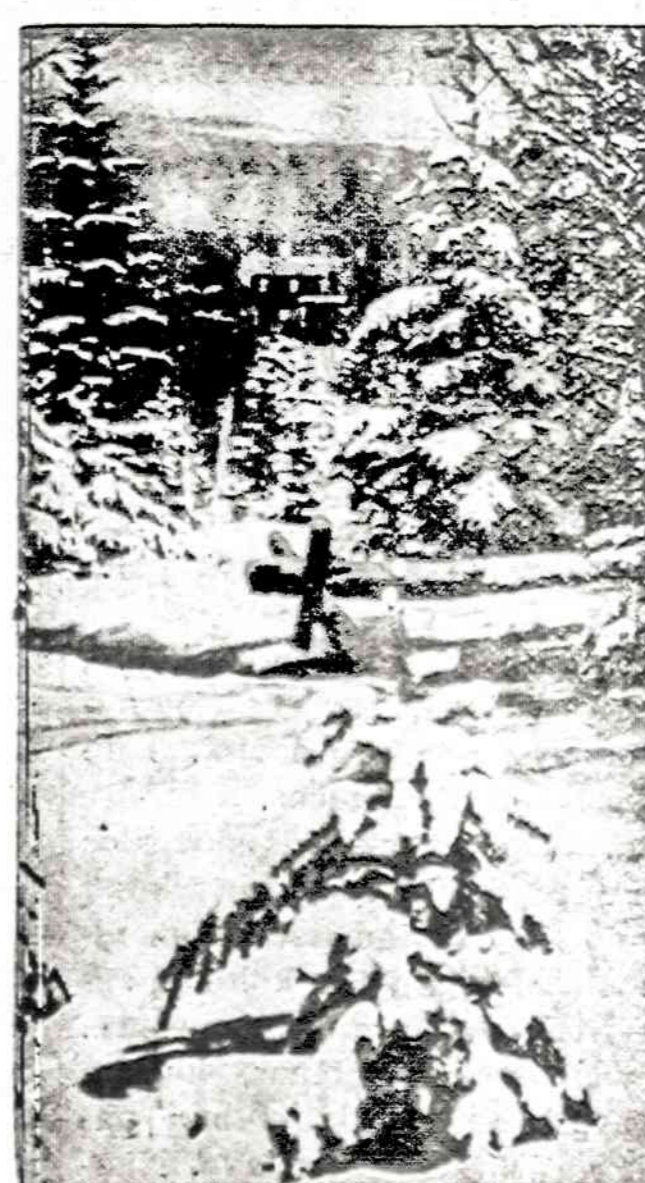
Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-
delius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra,
jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-
druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš
10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-
nesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%	PER ANNUM:
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išsteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyt.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year. \$16.00 per six months. \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$2.50
Kanadoje:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
viename mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
Metams	\$31.00
pusei metų	\$18.00
viename mėnesiui	\$4.00
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.

Maskva kelia karo nuotaikas

Sovietų Sąjungos komunistų partijos politiniam biui atsisakius vesti prekybą su JAV pagal naujai kongreso priimtą įstatymą ir prezidentui Fordui sustabdžius kreditus, visoje Sovietų Sąjungoje pradėtos kelti karo nuotaikos. Užsienyje buvo pasklidę gandai, kad pirmasis sekretorius Brežnevas, nepajėgęs išsiderėti iš JAV tikių sąlygų, kokių jis pageidavo, bus atleistas iš pirmojo sekretoriaus pareigų, bet jaunimas ir pagalbines komunistų partijos organizacijos ir toliau tebesiunčia nutarimus sekretoriui Brežnevui. Vietomis jaunimas pasižada pildyti jo nustatytas taisykles sovietiniam ūkiui ir lenktyniavimo planuose.

Šiandien tikėtai pačioje Maskvoje, bet ir kiekviena rusų komunistų okupuotame krašte aišku, kad sovietinė sistema negali egzistuoti normaliu darbu. Visi "komunistinės sistemos" darbininkai negali dirbti normalią 8 valandų darbo dieną. Jeigu komunistinės Rusijos darbininkai dirbtų normaliai, tai visi valstybės planai nueitų niekais, o sovietų ūkis nūgrimstų dar didesniame chaose. Sistema gali išsilaikyti tikta nepaprastomis priemonėmis. Kiekvienas Sovietų Sąjungos darbininkas privalo tapti spartuoliu, o visi darbininkai privalo lenktyniauti ne tik tarp savęs, bet ir su kitų dirbtuvių darbininkais.

Spartuoliškumas ir lenktyniavimas komunistams brangiai kainuoja. Jie privalo papirkinėti ir kyšius duoti paprastiesiems spartuoliams. Jie privalo įkinkyti didoką partijos aparato dalį spartuoliams prižiūrėti, juos partijon paruošti, o vėliau spartuolius padaryti partiniais botagais. Partijos nariai tapę spartuoliais verčia visus darbininkus sparčiau dirbti. Lenktyniavimas partijai dar brangiau kainuoja. Sparčiau dirbdami ir skubėdami darbininkai sugadina daug medžiagos, atsiranda broko, dėl kurio keliami pirkėjų balsai. Į lenktyniavimą įjungiami kontrolieriai, jaunimas, policija, partijos centro komiteto nariai, mokslininkai, žurnalistas ir Charazovo vadovaujami atsūsti rusai.

Sovietų Sąjungoje "veikia" Komitetas taikai ginti. Tas komitetas kartais iščius metus posėdžio nešaukia, bet kai vyriausybei reikia, tai jis pradeda reikalauti taikos. Viskas taip sutvarkyta, kad jis "taikos" reikalauja ne pačioje Rusijoje arba kitose rusų užimtose šalyse, bet jos reikalauja užsieniuose. Sovietų Sąjunga gali ruoš-

KAIP REIKIA SUPRASTI?

Visos tautinės šventės ir istorinį Tautos šventės minėjimą, į kurį buvo kviešti tos apylinkės ir skautai ir ateitininkai, tačiau pastarieji dėl "neaiškių" priežasčių nedalyvavo, ir lyg dar to būtų maža, ateitininkų generalinė sekretorė, p. Prapuolenytė ir klastotos bendruomenės pirmininkė p. Markelio, tos bendruomenės vardu, buvo išsiuntinėti raginimai vyti apylinkėje ruošė šaulių Klaipe- dos kuopa ir JAV LB 8 rugsėjo

istorinį Tautos šventės minėjimą, į kurį buvo kviešti tos apylinkės ir skautai ir ateitininkai, tačiau pastarieji dėl "neaiškių" priežasčių nedalyvavo, ir lyg dar to būtų maža, ateitininkų generalinė sekretorė, p. Prapuolenytė ir klastotos bendruomenės pirmininkė p. Markelio, tos bendruomenės vardu, buvo išsiuntinėti raginimai vyti apylinkėje ruošė šaulių Klaipe- dos kuopa ir JAV LB 8 rugsėjo

tis karui, užimti kitas valstybes, grobti ūkio produktus, Maskvoje sėdintis "taikos komitetas" ne žodžio prieš sovietų paruošimus netaria. Bet kai Maskvos užsienio politikai reikalinga akcija kituose kraštuose, tai tada iš užpečio ištraukiamas "taikos komitetas", kuris rūpinasi taika Amerikoje, Vokietijoje, Anglijoje, Kanadoje, bet visai nepaziūri į pasirošimus karui Rusijoje.

Maskvoje veikiančiam "taikos" komitetui pirmininkauja Nikolajus Tichonovas, partijos politikai pritariąs sovietų rašytojas. Kai 1935 metais Prancūzijoje buvo sudarytas "liaudies frontas", tai jau tada Tichonovas buvo nuvažiavęs į Paryžių "taikos siekti". Bet kai Paryžiaus socialistai pareikalavo "liaudies fronto" pačioje Rusijoje, tai Tichonovas ir klausyti nenorėjo. Rusijoje "liaudies fronto" neberekėję, nes ten kraštą jau valdė "liaudies frontas". O kai Paryžiaus mitinge, kuriame kalbėjo "taikos" apaštalas Tichonovas, buvo pareikalauta, kad rusai išleistų prancūzams gerai pažįstamą Viktorą Serge, tai Tichonovas iš posėdžio išėjo. Tai esąs įsikšimas į "sovietų vidaus reikalus", o vėliau jis net pareiškė, kad Viktor Serge buvęs surištas su Kirovo priešams ruošta byla. Šiandien Tichonovo vadovaujamas komitetas paskelbė tokį pranešimą:

"Prezidiumas apsvartė tarybinės visuomenės uždavinius, plečiant masinį judėjimą už ginklavimosi varžybų nutraukimą, už visuotinį ir visišką nusiginklavimą. Sudaryta nusiginklavimo problemų komisija, į kurią įėjo žinomi tarybiniai mokslininkai, visuomenės veikėjai. Prezidiumas pritarė 1975 metų renginių programai. Žymi vieta joje skiriama pergalei prieš hitlerinį fašizmą 30-osioms metinėms dalyvavimui tarptautinių moterų metų renginiuose". (Tiesa, 1975 m. saus. 22 d., 1 psl.).

Rusų pavergtoje Lietuvoje taip pat yra sudarytas "taikos" komitetas. Kurį laiką šiam komitetui vadovavo rašytojas T. Tilvytis, vienu metu komiteto priešakinis buvo paskirtas rašytojas J. Baltušis, bet paskutiniiais metais nieko apie tą komitetą nesigirdėjo. Yra pagrindo manyti, kad dabar, Tichonovui įsakius reikalą pagyvinti, ne tik Lietuvoje bus keliamas balsas apie "taiką" pasaulyje, bet to balsu atgarsiai atsimuš ir Amerikoje. Sovietinės "taikos" organizatoriai čia siųs "tolerancijos" apaštalus, diegs pakantos idėjas, brausis į moterų komitetus, migdys ir šiaip jau gerokai snūdurojančius politikus ir atsakingus pareigūnus.

Kada Tichonovas Maskvoje paskelbė "taikos" programą, Vilniuje Charazovas įteikė partijos raudonąją vėliavą pavergtoje Lietuvoje stovinčios sovietų kariuomenės generolams L. Lebedevui, G. Gerasimovičiui, O. Puškovui, E. Markovskiui ir V. Pekarškiui, kad ruoštųsi "socialistinės tėvynės" sienų apsaugai.

nės šventės minėjime, o save skaito lietuviais. Kaip tai suprasti?

Brighton parko apylinkės bendruomenė suruošė labai įdomią lietuviškų rankdarbių ir atsiminimų parodą. Tai buvo maloni ir įdomi staigmena, nors kokybės atžvilgiu, fabrikiniai Lietuvoje pagaminti audiniai, kurių buvo nemaža, sumenkino bendrą vertę. Bet ką padarysi, be šiaudų nėra grūdų.

Dvasiniam praturtinimui tos parodos buvo suruoštas lietuvių kalbos tarmių koncertas, kuris savotiškai linksmai nuteikė žiūrovus, bet ir čia įvyko staigmena: programos vedėja p. Visockienė, kuri meistriškai atliko savo uždavinį, tačiau su nieku nesifant du kartu pakartojo: "Kad lietuviai yra patenkinti tokia valdžia, kuri Dievulis davė" (?) ir ką publika reagavo mirtina tyla. Kasžin, ar minėta poniatyp pat išreikštų, kirsdama medžius Sibiro miškuose Dievo "duotiesms" Lietuvos valdovams?

18 d. sausio, Jaunimo Centre įvyko didingas Grandies vakaras. Šokėjai savo tiksliu tobulumu ir įvairumu žavėjo visus. Garbė to būrio instruktoriams, žinoma ir šokėjams.

Vėliau tęsėsi šokiai, kurie užtruko iki pirmos valandos.

Nustojus orkestrui groti, jaunimas sudarė didelį ratelį ir plastiškais lingavimais akompanavo dainų pynias, kurios veržėsi iš jaunų krūtinų. Visa tai su nostalgija priminė, kaip tragiškų aplinkybių verčiami, turėjom apleisti brangiąją tėvynę.

Ir štai, visai nelauktai, pė į jaunųjų tarpą Fondo pirmininkas, p. Razma ir dar kažkoks pusplikis ūsorius, rodos, lyg norėdami pasivyti jau jiems pabėgusią jaunystę. Čia vėl

staigmena: jaunimui bedalnuojant, ūsorius kažką ištusisai įkalbinėjo šalia stovinčiam jaunūliui, kuris pakvietė kitą, iš priešingos ratelio pusės, matyti buvo sutarta, ir tie du susitarę jaunuoliai, demonstratyviai pašoko "kazoką". O pabaigus šokti, p. ūsorius ir p. Razma su ypatingu entuziazmu pageidavo, kad pakartotų, kas ir buvo padaryta. Tuo ir baigėsi Grandies vakaras.

Nors visų tautų šokiai turi tam tikrą specifinį grožį ir meną, bet, man rodos, kad lietuviai turėtų vengti tai, kas rusiška, nežiūrint nei meniškų kokybės, nes vien tik žodis rusa s turėtų mūsų galvosenoji kalti kiekvienu atveju, jog tai reiškia vergiją, kančią ir mirtį, o jei ne, tai ko mes bėgom nuo bolševikų?

Cicerio, 18 d. sausio šv. Antano parapijos salė, įvyko Lituanistinių Mokyklų tradicinis vakaras, kuriame programą išpildė mokytojų paruošti mokiniai. Garbė jiems už sklandžią ir patriotinę programą, o šeiminkėm padėka už valgius ir skanėstus, nuo kurių lūžo stalai.

Viskas būtų gerai, jeigu nebūtų prabilęs Mokyklų Tėvų komiteto pirmininkas p. Arštikis su dideliu entuziazmu pareiškdamas, kad šis vakaras sutampa su 25 metų Mokyklų Jubiliejumi. Ir kaip jis įpratęs, pameluodamas paskelbė, kad šių mokyklų įkūrėju yra p. Kreivėnas (bolševikiškos spaudos atstovas ir platintojas).

Turiu pažymėti, Cicerio Lituanistinių Mokyklų įsteigėjai buvo p. Ašoklis, jau miręs, ir p. Ona Zailskienė.

Kaip tai reikia suprasti tuos visus virš minėtus faktus ir kieno verčiami taip daro? Gal kas paaiškins?

Jonas Putpelė

PROTO DANIUI IŠKRITUS

B. K-lenė iš Kauno rašo: "Mano vyras pastaruoju metu skaudžiai pergyvena tai, kad jam iškrito paskutinis protinis dantis. Jis bijo, kad tai sudarys jam sunkumų atėjtyje išsilaikyti vadovaujantiame protiniame darbe. Kaip jį nuraminti?"

Atsakymas: Pasakykite, kad neretai panašiam darbe sėkmingai dirbaujasi net ir visiškai bedantiai. (iš sluotos)

ITALIŠKAS ŠURIS

Keturi italai iš dešimties, egzaminuojami kaip kandidatai į valstybines tarnybas, nežinojo, kas buvo Julius Cezaris.

Tarp tų nežinojusių vienas galvojo, kad tai orkestro vadovas, kitas — kad tam tikros rūšies šūris.

◆ Nereikalingas smalsumas niekam nepadeda susirasti draugų. V. Laciš

◆ Draugas — žmogus, su kuriuo galima tylėti. V. Kubanevas

Savo namine vaistų spintelė reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas bonkutes ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nevyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir tuos papildyti, kad būtų bet kokiam pacientui pasirodęs.

Artistų mėgėjų trupė su jaunimo choru. Kryželiu pažymėti aktorė A. Palkotaitė-Klastauskienė ir šalia jos režisierius Eugenijus Gerulis. Kairėje su akordeonu Uogintas.

K. KLASTAUSKAS

Iš pabėgėlio atsiminimų

2

1946 m. pasibaigė mūsų geras gyvenimas, nes pavasari mus anglai iškraustė iš atskirų butų ir visus sutalpino į Kurhauzą. Tai buvo buvęs didelis palocius. Čia visi buvo apgyvendinti kartu su kitomis tautybėmis — latviais ir estais, kurių nedaug buvo, tačiau gyvenimas nebuvo toks geras, nes turėjo gyventi net kelios šeimos viename kambaryje.

Vasiliauskas dar prieš išsikeliant į Kurhauzą su žmona išvyko toliau į vakarus ir pasiekė Detmoldą, kur rado daugiau buvusių Lietuvos teatro darbuotojų ir ten pasiliko.

EUTINO STOVYKLOJE

1947 metais staiga anglų valdžios įsakymu buvome išvežti iš Bad Segeburgo į Eutinio miestą ir apgyvendinti įsteigtoje stovykloje, keturių didelių blokių kareivinėse. Lietuviai gavo atskirą bloką. Čia reikėjo visiems sutūpti, nes į šią stovyklą suvežė ir iš kitur daugiau lietuvių. Čia jau teko susispaudus gyventi, nes kareivinių kambariai buvo dideli, tad vienoje salėje gyveno po ketioliką šeimų, atskirdami lovas pakabintomis antklodėmis. Čia ir kunigas A. Žvinklys turėjo gyventi bendrai su šeimomis vienoje salėje. Bet visi buvo tvarkingai sutalpinti dėka inž. Motekaičio,

kuris savais žmonėmis pasirūpino. Buvau prisikritas prie stovyklos vadovybės, stovyklos viršininko latvio Pakulio sekretoriumi. Pakulis nepriklausomybės laikais buvo Rygos policijos viršininkas. Čia visą tvarką palaikė ne stovyklos viršininkas, bet anglų paskirti valdininkai, kurių vyriausiu stovyklos viršininku buvo pulk. Bell.

Čia jau reikėjo valgyti iš bendro katilo, nes buvo atskira virtuvė, kurios virėju buvo latvis. Duodavo ir atskirą davinį. Taip slinko nerūpestingos DP dienos.

Netrukus mūsų teatralai iš stovyklos dingo. Pasirodo, Vasiliauskas nuvykęs į Detmoldą rado ten daugiau lietuvių menininkų ir ten įsteigė menininkų koloniją suburdamas iš visos anglų zonos teatralus. Tačiau liko vienas Jonas Butėnas, kuriam aš buvau davęs kambarį kareivinių palėpėje. Bet ir čia jis retai gyvendavo. Nuolat važinėjo į Miuncheną.

J. Butėnas apsistojęs Miunchene lietuvių stovykloje toliau lavino Baro balsą ir tas darbas jam pasisekė. Šiandien mes Barą — Baranauską turime vieną iš iškiliausių solistų Chicagoje.

Kartą įvyko juokingai tragiškas įvykis. J. Butėnui pritrūko pinigų. Gatau iš jo laišką, kad nueičiau pas Eutinio stovyklos lietuvių Baranauską (visai ne gimtinės solisto Baro) ir paskolinčiau 400 markių. Nieko nelaukdamas nuėjau pas Baranauską ir gavęs 400 markių tuojau pasiunčiau J. Butėnui prašomus pinigus. Po ke-

lių savačių gauau laišką su visokiais grašinimais, kad aš jam neišsiunčiau pinigų. Kreipiuosi į pašlą ir čia gauau atsakymą, kad Miunchen eismokėjo pinigų adresatui J. Butėnui. Tai gi aš nekaltas. Bet ir vėl laiškas iš Butėno su keiksmiais ir pinigų reikalavimu, nes jokių pinigų jis negavęs. Pagaliau grįžta Butėnas pats ir užpuola mane, savo dideliu angliškais kumštimis grasindamas: "Kur padėjai mano pinigus?" Rodau kvitą, kad pinigus išsiunčiau. Kitą dieną nuejome abu į pašlą. Ten patvirtino, kad pinigai buvo išmokėti Butėnui ir parodo parašą, bet parašas ne Jono Butėno, o Juliaus Butėno. Pasirodo, kad paštininkas visai nežinojo, kad Miunchene gyvena toks Jonas Butėnas, kuris oficialiai stovykloje nebuvo registruotas, bet buvo "Ziburijų" redaktorius Julius Butėnas, kuriam ir buvo pinigai išmokėti. Parašius Juliiui Butėnui, šis tuoj pinigų grąžino, ir viskas buvo gerai.

Pagaliau į Eutiną atvyksta iš Amerikos laitinis veikėjas J. Bačiūnas (jau miręs) ir čia, kaip seni pažįstami susitinka su Butėnu. Jie išsiaiškino, kad Butėno žmona gyvena Amerikoje ir kad Butėnas kada tai buvo Amerikos pilietis. Bačiūno dėka jis atgauna Amerikos pilietybę ir teisę be eilės išvykti į Ameriką. Butėnas patenkintas vaikšto iškeles galvą ir ruošiasi išvykti į Ameriką — be jokios eilės. O tuomet dar retas iš britų zonos išvykdamas į Ameriką. Viską pasiruošęs J. Butėnas laukia dienos, kada reikės važiuoti į Bremeną ir iš ten į

laimės šalį.

Vėlai vakare mane šaukia į stovyklos policiją, kad Butėnas girtame stovyje lietuvių bloke pakėlė triukšmą. Klausia manęs, ką su juo reikia daryti? Paprasčiau palaukti iki aš atvyksiu. Deja, nuvykęs Butėno neberadau, nes iš policijos pabėgo. Nuėjęs į Butėno kambarį radau Butėną gulintį. Skundžiasi, kad lietuvių komiteto pirmininkas jį primušė ir sužeidė šonkaulį. Jau buvo atėjęs laikas Butėnui po savaitės išvažiuoti į pereinamąją stovyklą išvykinti į Ameriką. Taip gerai nusiteikęs atėjo pas stovyklos lietuvius, ant kurių buvo piktas, juos išklojo ir nuėjęs pas komiteto pirmininką spiojė jam į akis. Šis jį pastūmė ir Butėnas krisdamas ant kareivškos lovos susižeidė šonkaulį. Man atėjus pas Butėną, prašo kad aš jam padėčiau, nes heliko 6 dienos iki išvykimo. Esą jam negražu prieš lietuvius...

Nuėjau į stovyklos ligoninę ir vyr. daktaro paprasčiau, kad 6 dienoms priimtų į ligoninę J. Butėną. Sutiko ir naktia, kai niekas nematė, išvedžiau Butėną į ligoninę. Čia jis pasitaisė. Pagaliau, atėjus išvykimo dienai pasamdžiau automobilį ir Butėną išvežė tiesiai į Bremeną. Viena bėda mažiau.

PRASIDEDA TOLIMESNĖ ARTISTŲ MĖGĖJŲ VEIKLA

Nors visi mūsų operos solistai bei muzikai buvo persikėlę į Detmoldą, bet Eutinė dar liko muzikas St. Gailevičius, Valsty-

bės dramos teatro aktorė Toska Daubaraitė ir buv. dramos aktorė A. Palkotaitė — Klastauskienė. Likę keli aktoriai neužilgo įsteigė mėgėjų dramos teatrą.

Pirmiausiai sukruoto latviai, pastatydami patriotinį veikalą, į kurį pakvietė vaidinti A. Palkotaitė — Klastauskienė, nes ji gerai mokėjo latviškai. Po latvių pasisekusio vaidinimo, sukruoto ir lietuviai. Aktorė Toska Daubaraitė tuojau sugalvojo pastatyti "Atžalyną".

Po "Atžalyno", Eugenijus Gerulis sugalvojo pastatyti savo veikalą, kuriame būtų vaidinama ir dainuotų jaunimo choras. Jis sutiko pats režisuoti. Buvo reikalingo nemaža grupė artistų, choriu ir akordeonas, kuriuo grojo dar jaunas muzikantas — mėgėjas Uogintas. Šis veiklas turėjo nepaprastą pasisekimą, susirinko didelė salė pilna ne tik lietuvių, bet ir latvių su estais.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jūsų visad rašo
TEISYBĖ

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 68rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadieni nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tikrai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antradienį 8-3 val.
Tel. 562-2227 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 763-3310 ir 489-4441
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
OFISAS
2403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais
nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso, telefon.: 776-2880.
Naujas rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso, telefon.: Hemlock 4-2123
Rezid., telefon.: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Tel.: Prospect 6-5084

KRONIKINĖS DATOS

Surinko J. Siaučiulis

(Tęsinys)

1974 m. sukako:

1710 m. — kai 264 m. Romoje įvyko pirmasis gladiatorių pasirodymas.

1670 m. kai 304 m. mirė šventoji Leokadija, Ispanų šventoji.

1660 m. — kai 314 m. mirė Romos imperatorius Galesius Valerius Maximinus.

1620 m. — kai 354 m. gimė šv. Augustinas mirė 430.

1575 m. — kai 439 m. vandilai užėmė Tunisiją.

1520 m. — kai 454 m. mirė Hunų karalius Attila.

1520 m. — kai 454 m. vandilai užėmė Maltos salą.

1515 m. — kaip 459 m. — mirė šv. Simeonas, Sirijos Asketas, gimė 390 m.

775 m. kai 1199 m. gimė Ispanijos karalius Ferdinandas III mirė 1252.

775 m. — kai 1199 m. mirė Anglijos karalius Ričardas I (Liutaširdis), gimė 1157.

765 m. — kai 1209 m. Livonijos kalavijuočių ordinas karo žygių įsiveržė į Estijos žemes.

765 m. — kai 1209 m. Livonijos ordinas užėmė Lietuvos Sėlių gyvenamąsias sritis kairiajame Dauguvos upės krante.

760 m. — kai 1214 m. Lietuviai prie Eriksos sumušo Livonijos ordiną.

760 m. — kai 1214 m. gimė Prancūzijos karalius Liudvikas IX šventasis, mirė 1270.

755 m. — kai 1219 m. tarp Lietuvos ir Volinės sudaryta draugiškumo sutartis.

750 m. — kai 1224 m. Livonijos ordinas užėmė Estijos Tartu miestą.

750 m. — kai 1224 m. Lietuviai karo žygiu pasiekė Polocko kng. žemes.

750 m. — kai 1224 m. įkurtas Neapolio miestas.

750 m. — kai 1224 m. gimė Bizantijos imperatorius Mykolas VIII Paleologas, mirė 1282.

745 m. — kai 1229 m. įkurtas Tuluzos universitetas.

745 m. — kai 1229 m. Livonijos ordinas pirmuoju karo žygiu įsiveržė į Lietuvos žemes.

745 m. — kai 1229 m. lietuviai sumušė Pskovo kariuomenę.

745 m. — kai 1234 m. Kryžiuočių karinė invazija į Pomeranijos — Prūsų Pavislio žemes.

740 m. — kai 1234 m. Lietuvos karo žygis į Pskovo žemes.

740 m. — kai 1234 m. Totoriai nuteriojo Maziriaus miestą.

740 m. — kai 1234 m. Lietuviai prie Cesis sumušė Livonijos ordiną.

735 m. — kai 1239 m. gimė Vengrijos karalius Steponas II, mirė 1272 m.

735 m. — kai 1239 m. Vokiečių užkariuotojai Prūsų žemėse įsikūrė Pranciškonų ordinas.

735 m. — kai 1239 m. gimė Anijijos karalius Edwardas I, mirė 1307.

725 m. — kai 1249 m. Prūsijoje sukilo Nalagėnai prieš Kriukų sumušo kryžiuočių ordiną.

725 m. — kai 1249 m. mirė Škotijos karalius Aleksandras II, gimė 1198.

725 m. — kai 1249 m. Tarp Prūsų ir kryžiuočių ordino sudaryta Christeburgo sutartis.

720 m. — kai 1254 m. tarp Lietuvos karalius Mindaugas ir Halicho — Volinės sudaryta taikos sutartis.

720 m. — kai 1254 m. Popiežiumi tapo Aleksandras IV, mirė 1261.

720 m. — kai 1274 m. Klaipeida gavo Dortmundų miesto teises.

720 m. — kai 1274 m. gimė Marco Polo, Venecijos keliautojas-jurnalistas, mirė 1300 m.

675 m. — kai 1299 m. gimė D. L. K. Gedimino sūnus Liubaratas.

670 m. — kai 1304 m. gimė Francesco Petracca Perarch, italų poetas, mirė 1374.

655 m. — kai 1309 m. Kryžiuočių ordinas savo sostinę iš Venecijos perkėlė į užkariautą Prūsų žemę Marienburgą.

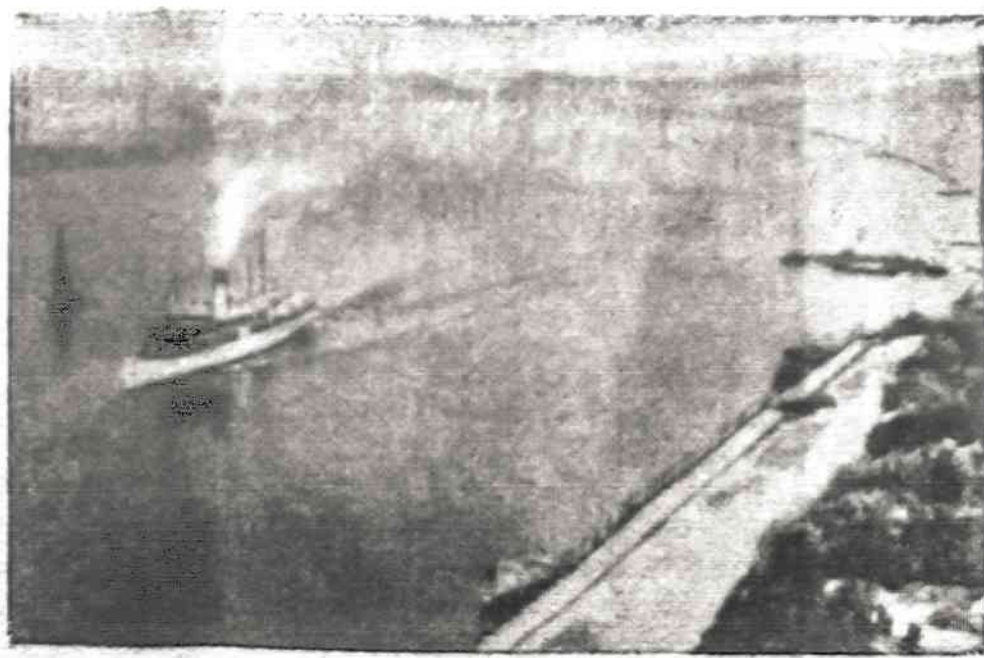
665 m. — kai 1309 m. Paryžiuje pastatyta Bastilijos tvirtovė.

665 m. — kai 1309 m. Kastilija užėmė Gibraltarą.

660 m. — kai 1314 m. kryžiuočiai sudegino Naugarduką.

655 m. — kai 1319 m. tarp Švedijos ir Norvegijos sudaryta unija.

655 m. — kai 1319 m. D. L. K.

Gilijos upė [at] [tekant] | Kuršių marios prie Gilijos miestelio

Gediminas užėmė Lietuvos Braštą.

650 m. — kai 1324 m. mirė Halicho kung. Levas II Jurjevič.

645 m. — kai 1329 m. žiemą kryžiuočių ordinas įsiveržė į Lietuvą, po sunkių kovų paėmė Medvegalio pilį.

635 m. — kai 1339 m. mirė D. L. K. Gedimino dukte, Aldona Lenkijos karalienė.

635 m. — kai 1339 m. Prancūzijoje įkurtas Grenoblio universitetas.

630 m. — kai 1344 m. tarp Lenkijos ir Čekijos vyko karas.

630 m. — kai 1344 m. Totoriai apgulė Liubliną.

625 m. — kai 1349 m. Prancūzijoje įkurtas Perpignan universitetas.

605 m. — kai 1369 m. D. L. K. Algirdo kariuomenė įsiveržė į Livonijos ordino valdas Podaugvyje.

600 m. — kai 1374 m. mirė Švedijos karalius Magnus II, gimė 1316.

590 m. — kai 1384 m. kryžiuočiai apgulė Medvegalio pilį.

590 m. — kai 1384 m. D. L. K. Vytauto kariuomenė sudegino kryžiuočių Marienburgo pilį.

590 m. — kai 1384 m. Krokuvėje karinuota Lenkijos karalienė Jadvyga.

585 m. — kai 1389 m. tarp Serbų ir Turų vyko karas.

585 m. — kai 1389 m. mirė Turcijos Sultanas Murados I, gimė 1319.

580 m. — kai 1394 m. kryžiuočių ordinas sudegino Naugarduką.

580 m. — kai 1394 m. gimė Škotijos karalius James I, mirė 1437.

580 m. — kai 1394 m. Turkai užėmė Makedonijos sostinę Skoplje.

575 m. — kai 1399 m. Anglijos karaliui karunuotas Henrikas IV.

575 m. — kai 1399 m. ties Medininkais — Varniais lietuviai sumušo įsiveržusį kryžiuočių ordiną.

575 m. — kai 1399 m. Vilniuje siautėjęs didelis gaisras sunaikino didelę dalį miesto.

570 m. — kai 1404 m. D. L. K. Vytautas užėmė Smolenską.

565 m. — kai 1409 m. Žemaičiai sukilo prieš juos užėmusius kryžiuočius.

560 m. — kai 1414 m. tarp Lietuvos-Lenkijos ir Vokiečių ordino vyko karas.

560 m. — kai 1414 m. D. L. K.

Vytauto karo žygis į Pskovą — sudegino Sebežo miestą.

555 m. — kai 1419 m. Vilniuje, Gedimino kalne, pastatyta mūrinė pilis.

555 m. — kai 1419-20 m. maro epidemija Lietuvoje.

550 m. — kai 1424 m. pastatytas, Deltuvos, Dubingių, Lucio katalikų bažnyčios.

545 m. — kai 1424 m. Lucke turėjo būti karinuotas Vytautas Lietuvos karaliumi.

545 m. — kai 1424 m. Prūsijoje, Lankstyčių pilyje mirė didysis vokiečių ordino magistras Heinrich von Plauen.

540 m. — kai 1434 m. D. L. K. Švitrigaila tarpusavio kovų metu sudegino Lydos miestą.

540 m. — kai 1434 m. mirė D. L. K. ir Lenkijos karalius Jogaila.

535 m. — kai 1439 m. pastatyta Slucko katl. bažnyčia.

530 m. — kai 1444 m. Naugardukas ir Trakai gavo Magdeburgo miesto teises.

530 m. — kai 1444 m. kare su turkais žuvo Lenkijos karalius Vladislavas.

530 m. — kai 1444 m. Mozavilios kung. Boleslovas su Lietuva sudarė taikos sutartį.

520 m. — kai 1454 m. tarp Lenkijos ir kryžiuočių vyko karas.

490 m. kai 1484.34 Gardine mirė D. L. K. šv. Kazimieras, 485 m. — kai 1489 m. Vilniuje atidaryta pinigų kalykla.

(Pabaiga)

Katalikai masonai

Popiežius Klemensas XII 1738 metais ekskomunikacija grasinamas uždraudė katalikams priklausti masonų ložėms. Tas draudimas galiojo daugiau kaip 200 metų.

Dabar kardinolas Franjo Seper savo paskelbtu laišku aiškina, kad katalikai gali priklausyti masonų ložėms, tokioms, kurios nėra nedraugiškai nusistatę prieš Katalikų Bažnyčią.

Jungtinėje Valstybėje 4 milijonai žmonių priklauso masonų ložėms. Kiekviena ložė savistovi, bet visos ložės kiekvienoje valstyje sudaro "didžiąją ložę".

Katalikų nusistatymas dėl masonų jau kurs laikas kaip yra pakitęs. Gana priminti, kad kunigas O'Brien sakė prakalbą (pamokslą) masonų sueigai South Bend, Ind.

A. A.
PROF. INŽ.

STASYS DIRMANTAS
LIETUVOS KARIUOMENĖS GENEROLAS
Gyv. 6616 So. Washtenaw Ave.

Mirė 1975 m. sausio mėn. 26 dieną, 8:00 val. vak. sulaukęs 87 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Rasienių apskr. Amerikoje išgyveno 24 metus.

Paliko nuilūdę dukte Aldona Simaitienė, žentas dr. Vladas, marti Bronė-Dirmantienė, 5 anūkai — Džiugas ir Vilma Dirmantai tai pat Silvija, Vytautas ir Audronė Simaičiai, 4 proanūkai — Lina ir Danutė Simaitytės, taip pat Julija ir Lora Krumplytės, brolienė Janina. Dirmantienė Vokietijoje ir kitų giminių, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

Ketvirtadienį, sausio 30 dieną 9:00 val. ryto bus lidimas iš koplyčios į Sv. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingu pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. prof. inž. Stasio Dirmanto gimines, draugai ir pažįstami nuostabią kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiviekinimą.

Nuilūdę liekar
Dukte, žentas, marti, gimines.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Pasilmkite tikėjimo skydą su kuriuo užgesinsite visas ugningas piktojo strėlas". Efez. 6:16.

Sėtonai pavyko sukurstyti vyriausiusius kunigus ir Parizėjus nužudyti mūsų Viešpatį; bet toks buvo jo kelias į garbę. Panašiai dangiskasis Tėvas elgiasi ir su mumis. Mes žinome, kad mūsų priešas, sėtonas, yra stipresnis už mus. Tik Viešpats tegali su juo kovoti ir nugalėti, nes jis yra didesnis ir galingesnis negu sėtonas ir visi jo angelai. Todėl būkime stiprūs ir nepajuddami tikėjime, ir pasilikime ištikimi iki galui. Kovokime gerąją tikėjimo kovą ir visuomet sekime mūsų Vadovą, nes jis yra pasakęs, kad nugalėjo pasaulį, sėtoną ir visus kitus Dievo ir Tiesos priešus.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTŲ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ISTAICA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTI.

*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOJE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWCZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

METINIS SKLYPŲ SAVININKŲ SUSIRINKIMAS

Praeitį sekmadienį, sausio 26 d. popietę, Dariaus - Gireno salėje įvyko Lietuvos Tautinių kapinių sklypų savininkų susirinkimas. Atvyko apie 180 sklypų savininkų, nors jų skaičius siekia 1.200. P. Alinuskas, sulaukęs 81 metų amžiaus, į susirinkimą atvažiavo net iš Rockfordo, tuo tarpu visa eilė jaunesnių žmonių į susirinkimą nesitėkė atvykti.

Susirinkimą kiek pavėluotai pradėjo kapinių pirmininkas

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

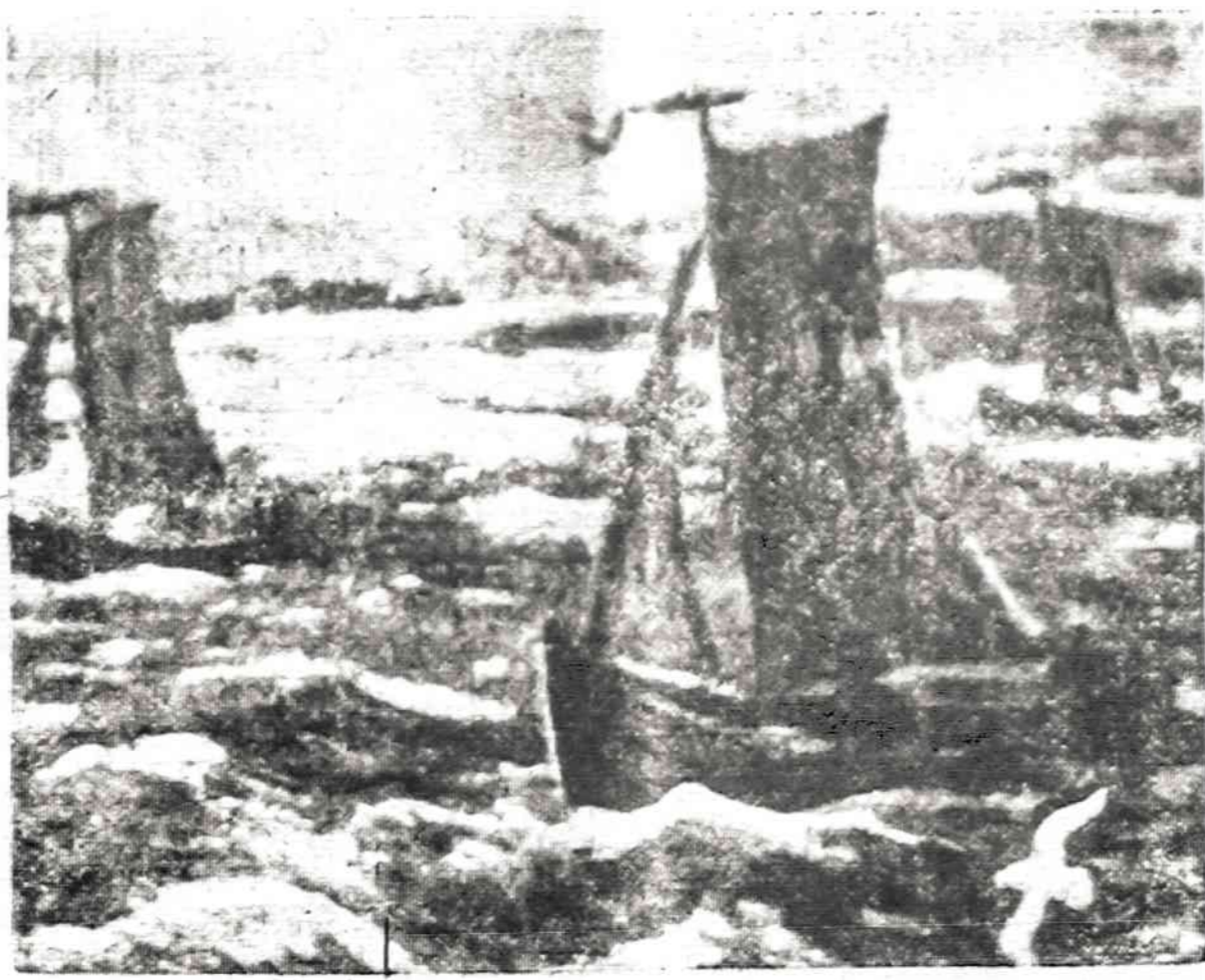
Walter Slench. Jis pakvietė sekretorių Motiejų Batutį paskaičiuoti praėitų metų susirinkimo protokolą. Vėliau Batutis padarė sekretoriaus raportą. Pasirodė, kad praėjusiais metais direktoriai buvo susirinkę po dešimtį 15 kartų. Praėjusiais metais Lietuvos Tautinėse kapinėse buvo palaidota 151 lietuvis. Iš viso šiose kapinėse palaidota 9,383 lietuviai.

Iždininkas Alfred Dargis pranešė apie kapinių finansus. Jis pareiškė kad praėjusiais metais kapinių turtas padidėjo 25,000 dolerių. 1973 metų gale jis siekė 1,073 tūkstančius dolerių, o praėjusių metų gale jis jau siekė 1,099 tūkstančius dolerių.

Darbo komisijos pranešimus padarė J. Jokubonis, Petras Dapseris ir Anthony Powell. Vėliau trumpus pranešimus padarė visi direktoriai.

M. Gudelis atkreipė dėmesį į tai, bet ekonominiai kapinių reikalai nėra taip gerai, kaip galėtų būti. Jis patarė pasižiūrėti į atskaitos trečią lapą, kuriame sako, kad pelno liko tikėtai \$10,848, tuo tarpu kaip 1973 metais dar buvo \$17,825.

Buvo vedami pokalbiai apie žolės piovimą ir gėlių sodinimą.

Neringos žvejų valtyų audringuose Kuršių Marių vandenyse

kol Frank Prūsis nepatė eiti prie direktoriaus rinkimų. Buvo pastatyti trys kandidatai: 1. Bruno Matelis, J. Keller ir Josephine Miller. Vietoj mirusio Milasevičiaus, buvo renkamas vienas direktorius.

J. Keller gavo 100 balsų, Bruno Matelis — 65, o Josephine Miller tik 12. Direktorium išrinktas Keller. Bruno Klemka užklauso, ar išrinktas yra lietuvis. Susirinkusiais paaiškinta, kad jis ne tik lietuvis, bet ir kalba lietuviškai.

Susirinkimas baigtas 5:30. Reporteris

Leidimai automobiliams neinkorporuotose vietose

Cook apskritys iždininkas Edward Rosewell ir šerifas Richard Elrod praneša, kad nuo vasario 1 dienos pradėdami parduoti leidimai (Wheel Tax licenses) motorvežimams (automobiliams), kurių savininkai gyvena neinkorporuotose vietose. Tie leidimai (licences) parduodami keturiuose užmiesčiuose — Niles, Maywood, Homewood ir Bedford Park ir Apskritys name iždininko įstaigoje miesto centre. Valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet, šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. dienos. Tie leidimai turi būti priveržinti prie automobilių iki vasario 15 dienos.

Tokių įregistruotų neinkorporuotose vietose motorizuotų vežimų Cook apskrityje esą apie 100,000. Mokestis už automobilius mažiau kaip 35 arklų jėgos \$10 ir daugiau kaip 35 arklų jėgos \$15.

Chicago "garsenybės" Nevados juodojo knygoj

Chicago Tribune specialiam pranešime iš Nevados rašo, kad tos valstijos lošimų komisijos (Gaming Commission) naujai išleistoje "juodojoje knygoje" du žymiausi Chicago garsenybės — Giancana ir Caifano įtraukti "žymiausių latvų" sąrašė. Chicago kriminalo sindikato bosas Sam (Momo) Giancana ir "fizinė jėga" Marshall Caifano vėl figuruoja sąrašė septynių jų pažėmimo garsenybių, kurie skaitomi nepageidaujami (persona non grata) Nevados azartinio lošimų kazinoose. Šienu plačiausiai pagarsėję garsenybės registruojami Nevados gemberiavimo kazių "juodojoje knygotėje" nuo 1960 metų.

Rockefelleris Chicagoje

Po prisiekimo į viceprezidentus Nelson Rockefeller praėitą ketvirtadienio vakarą Conrad Hilton viešbutyje pasakė savo pirmą ilgą kalbą, pareiškdamas Chicago biznio lyderiam, kad Jungtinės Valstybės "galės išbristi" iš savo "gilių bėdų", jei Kongresas priims prezidento Fordo programą.

"Kongreso yra atsakomybė greitai ir teigiamai veikti arba priimant prezidento programą arba paruošiant savo programą, kuri būtų lygiai drąsi ir ryžtinga spręsti mus slegiančias problemas", pasakė viceprezidentas.

Gaujų "karo" aukos

Ketvirtadienio vakarą dviejų gaujų nariams restorane El Dorado, 3427 W. Armitage st., susimušus vienas 18 metų amžiaus bernas nudurtas ir 3 peiliais sužeisti. Sumintas vienas 15-metis peilį vartojęs pusbėris, priklausęs gatvės gaujai, besivadinančiai Imperial Gangsters; kaltinamas žmogžudyste ir pavojingo įrankio (peilio) vartojimu. Kiti šeši sumitieji kaltinami muštinėmis.

CTA šoferių algos

Chicago Transito Administracijos (CTA) autobusų šoferiai ir greitojo susisiekimo traukinių konduktorai ir darbininkai 3,143 balsais prieš 2,970 priėmė trijų metų algos kontraktą, kuriuo pridėdant po 50 centų valandai jų algos pakeliamos iki \$7.19 už valandą. Iki 1977 metų rugsėjo 1 d. jų algos pasieks \$10 už valandą. CTA turi apie 12,000 tarnautojų, kurių algos skaitoamos aukščiausios visose JAV.

Los Angeles dreba žemė

Iš Brawley, Calif., praneša, kad praėitą ketvirtadienį anksti kelis kartus stiprokai sudrebėjo žemė Santa Monika ir Malibu apylinkėse. Žemės sukretimai buvo nuo 3.7 iki 4.3 laipsnių pagal Richterio lentele.

Pirmas sudrebėjimas įvyko 4:22 val. anksti rytą, antras 4:55, toliau dar 5:01, 5:47 ir 6:16 val. ir dar vienas 7 valandą ryto.

Tose maždaug vietose, tik silpniau po kartą sudrebėjimas buvo jaučiamas antradienio rytą ir kitas trečiadienio naktį.

TRUMPAI

— Šiandien, antradienį, Chicagoje bus atdaros balsavimo vietos visuose miesto precinkuose ir registruos naujus ar pakaitinus gyvenamą vietą balsuotojus nuo 8 ryto iki 9 val. vak. Vasario 25 d. bus renkami miesto tarybos nariai — aldermanai, o balandžio 1 d. kiti samivaldybės pareigūnai. Robertui Hanrahan pralaimėjus rinkimus, daugeliui paaiškėjo, per mažas lietuvių dėmesys rinkimams. Lai ši pamoka mums būna paskutinė. Šiais laikais balsavimas yra ne tik teisė, bet ir būtina pilietinė pareiga. Mūsų politinis svoris priklauso nuo balsuojančių balsuotojų skaičiaus.

— Lietuvių Tautinių Šokių Institutas praneša, kad 1975 m. rugpiučio 17—24 dienomis Danavoje, 15100 Austin Rd., Manchester, Mich. 48158, įvyks tautinių šokių mokytojų — vadovų kursai. Kiekvieną veikiantį vietą atstovauja ne daugiau kaip du asmenys. Registruotis iki š. m. liepos 1 d. adresu: Jadvyga Malulaitienė, 188 Logan St., Brooklyn, N. Y. 11208.

— A. Kazaitis iš Marquette Parko apylinkės buvo atvykęs į Naujienas praėstį prenumeratoriams.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

DEPENDABLE LIVE IN HOUSEKEEPER

5 day week, steady — childcare, 4 children, 3 school age & one infant. Own room, bath & T. V. Salary open. Recent references. Some English necessary. Good home for right person. Chicago North Side. 751-0197. Anytime.

AU-PAIR

CHILDCARE & HOUSEHOLD

Energetic girl to help care for children. Two school age, one infant, willing to do general housework. Private room, pleasant home. Happy family, free time Sat. Night, Sunday & Monday off. Transportation, close. Some English necessary. 359-4710, Ext. 235.

— Detroito Lietuvių Namų Draugijos Valdyba paskyrė Naujienų paramai 15 dol. ir juos įteikė per A. Sukauską.

Naujienų vadovybė dėkoja valdybai ir visiems nariams. — Otto Franckevičius, Hammond, In., praėsdamas prenumeratorą, atsiuntė Naujienų paramai 4 dol. Praėjusiais metais, paskelbus platiniam vajui, jo šeima bei giminė išsvystė ilgą naujų skaitytojų grandinę.

— Stasys Adomaitis iš Willow Springs, Ill., mūsų parengimų bei piknikų talkininkas, praėsdamas prenumeratorą, atsiuntė Naujienų paramai 4 dol. Tiek pat atsiuntė dr. J. Ramonas iš Tinley Parko, ponis B. Orlovskis iš Homewood, Petras Ali-nuskas iš Rockford, Ill., V. Balčiūnas iš Kenosha, Wis.

— Arūnas Zailskas, Cicero, Ill., puoseledamas šeimos ir giminės tradicijas — remti visas pozityvias lietuvių jėgas bei grupes, praėsdamas prenumeratorą, atsiuntė penkinę paramai. Zailskų šeima ir giminė ne tik remia, bet ir dalyvauja bendruose lietuvių ir lietuviškumo darbuose, derindami natūralias ir dirbtinas naujoves su lietuviškomis bei Amerikos lietuvių tradicijomis visų lietuvių naudai ir gerovei, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių laisvei.

— V. Vasukevičius iš Marquette Parko apylinkės, praėsdamas prenumeratorą, kaip ir visuomet, priedė spaudos paramai auką. Tai yra Vasukevičių šeimos ir giminės tradicija, jau yra žymi pačioje jausniausioje jų kartoje, kuri taip pat dalyvauja ne tik lietuviškose organizacijose, bet ir amerikiečių draugijose daryti gera ir ieškoti Lietuvai draugų. Šį kartą V. Vasukevičius atsiuntė dešimkę. Ta proga yra malonu pranešti, kad vienas tos apylinkės veikėjas užsisakė Naujienas vieneriems metams.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb. bungalov. 63 ir Whipple. Retas pirkimas nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Park. Puiki proga lietuviui.

4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

— Cezaris Surdokas, Baltimore, Md., išrinktas Balfo skyriaus pirmininku, Marija Noreikienė — sek., Teresė Baltikauskienė — ižd., Emilija Makauskaitė, Genė Radžiuvienė ir Antanas Sajauskas — valdybos nariai. Praėjusiais metais skyriaus pirmininke buvo dr. Elena Armanienė. Dauguma valdybos narių taip pat buvo 1974 m. valdyboje.

— Lietuvių Tauragės Klubo narių dėmesiai. Š. m. vasario mėn. 2 d. 2 val. popiet B. Pakšto salėje, 3800 So. California Ave., yra šaukiamas metinis narių turėti su savim nario knygtinas. Nariams dalyvavimas būtinas. Klubo Valdyba (Pr).

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtinausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantių ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimus visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniams metams padvigubinti skaitytojus.

DĖMESIO

82—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$112 metams automobilio Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 43rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel: REpublic 7-1941

JEI "NAUJENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — ŠKŪEIDŽIA SVIESĄ

NAUJAS ŽVILGSNIS

4 BUTŲ didelis mūras, neša 15% investuoto kapitalo. Platus lotas, atskiri gazo šildymai. Brighton Parke. \$30,000.

OCTAGON MŪRAS 6 kambarių plus gražūs 3 kambariai sausam beismante. Gazu šildymas. 2 auto garažas. Apie 50 pėdų lotas. Marquette Parke. — \$22,000.

DIDELIS 5 KAMBARIU 2 aukštu 20 metų mūras. 1 1/2 vonios. Sausas pušinis beismantas. Blokai i pietus nuo Marquette Parko ir Kedzie. — \$22,950.

2 AUKSTU MŪRAS — pinigams rinkti. Marquette Parke. Dabar duoda pajamų apie \$8,000 metams. Vieną senutė negali prižiūrėti ir atiduoda už \$40,000.

1 1/2 AUKSTO NAMAS, 2 butai ir 3 auto mūro garažas. Fantastiškai rami vieta prie pat Marquette Parko. Seimos skyrybos vertia parduoti už \$22,500.

PUOŠNUS 3 BUTU 15 metų mūras ir 2 auto mūro garažas. Arti mūsų ofiso. \$48,000.

3 BUTU OCTAGON originalas, modernus viduj. 3 auto mūro garažas, gražiam Marquette Parke. \$46,500.

10 BUTU MŪRAS naujas gazu šildymas, alum, langai, 60 pėdų lotas, 2 auto mūro garažas, virš \$17,000 pajamų. Arti mūsų. \$77,000.

3 BUTU MŪRAS ir 2 auto garažas. Arti vienuolyno. \$28,000.

2 BUTU MŪRAS ir 3 kambariai beismante, garažas, arti mūsų ofiso. \$28,500.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenųjų mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rindas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888

Antonetas Gerbaczewskas, asv.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJENAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėio 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliojtiniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tvyląją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politiniu iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnu pavzdžiais užsiempuriant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbam ne tik laikraščio, bet ir visos išėjvijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuvių reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

Siunčiu dol. Naujienų prenumeratorai, Jubiliejinio vajuos proga paremdamas lietuvišką spaudą.

Vajuos proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS